

ALRK Federacijos Spaudos Biuro vedėjas, žymusis žurnalistas kun. Juozas Prunskis spalį 2 d. š. m. išvyko porai metų studijuoti į Katalikų Universitetą Washingtone, kur, kaip pats kun. J. Prunskis rašo, "Bažnytinių teisių skyriuje gilinsiuos į tarptautinius ir Valstybės bei Bažnyčios santykius".

Labai gaila, kad kun. Juozas Prunskis dėl studijų nutraukia taip didelį ir svarbų žurnalistinį darbą, kurį jis dirbo nuo pat atvykimo iš pavergtos Lietuvos, ypač šiais kritiniais laikais, kada visos mūsų žurnalistinės pajėgos reikalingos kovai dėl Lietuvos išlaisvinimo ir jos žmonių išgelbėjimo nuo visiškos eksterminacijos.

Tikimės, kad LKFSB vedėjui, kun. Prunskiu ir studijų darbas leis nors kiek padirbėti žurnalistineje dirvoje, kurią jis taip sekmingai pureno, tiek daug gražios medžiagos — žinių ir patriotinių straipsnių kas savaitę prisiųsdavo "Darbininkui", ir kuriems lietuvių katalikų laikraščiams.

Linkime mūsų garbingam žurnalistui — kun. J. Prunskiu geriausios sveikatos ir Dievo palaimos visuose darbuose.

Rotomskis Išvykęs į Rusiją

Šiomis dienomis kvilingų spauda skelbia, kad Povilas Rotomskis, Sovietų Rusijos konsulato pareigūnas New Yorke, išvyko su savo žmona į "Tarybinę Lietuvą".

"Tarybinės Lietuvos" nebuvo ir nėra. Yra tik pavergta Lietuva, dėl kurios laisvės ir nepriklausomybės kovoja visa tauta.

Kai kas sako, kad Sovietų Rusijos valdžia atšaukė Rotomskį, kaip nebereikalingą kvilingą. Povilas Rotomskis, būdamas Amerikoje, neturėjo jokio kontakto su lietuviais, o tik su kvilingais. Tačiau, kaip kvilingų laikraštis "L." rašo, galėjo sakyti tik "limituotas kalbas" estradoje. Tas ir duoda pagrindo tikėti, kad tas "limituotas" kalbėtojas Sovietams nebereikalingas.

Nuo Spalių 1 d. Nebegalioja Mėlynieji Tokenai

Washingtonas — Kainų Reguliavimo Įstaigos administratoriaus, Chester Bowles, pranešimu, nuo spalio 1 dienos nebegalios

FOR VICTORY BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY Join The Pay-Roll SAVINGS PLAN

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS Lithuanian Semi-Weekly Newspaper Published every TUESDAY and FRIDAY 366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXIX — No. 75.

TEL. SOUTH Boston 2680

ANTRADIENIS (Tuesday) SPALIŲ (October) 3 D., 1944 M.

TEL. SOUTH Boston 2680

FIVE CENTS

Padangų Apžiūrėjimas Gasolino Racijonavimui Bus Panaikintas

Washingtonas — Kainų Reguliavimo Įstaigos pranešimu, dabartinių "A" gasolino racijonavimo knygelėlių galiojimui pasibaigus, racijonavimui (tarybų) apžiūrėjimo liudijimams nebebus naudojami.

Kainų Reguliavimo Įstaiga pabrėžė reikalą motoristams laikyti padangų apžiūrėjimo liudijimus iki naujųjų "A" knygelėlių gavimo. Ką daryti su senais padangų apžiūrėjimo liudijimais, vietos racijonavimo įstaigos savo laiku praneš. OWI.

Gasolino Pareikalavimas Didesnis Už Pristatymą

Washingtonas — Karo Informacijos Įstaiga savo pranešime apie gasolino padėtį ir racijonavimo pratęsimą pažymi, kad nors ir gaminama daugiau nei bet kuriuo metu neapdirbtos alyvos ir gasolino, vistiek nespėjama patenkinti karaujančios Amerikos pareikalavimų. To rezultate, gasolino ir alyvos atsargos palaipsniui mažėja ir reikalinga dar pratęsti racijonavimą. OWI.

J. V. Oro Jėgos Suardė Tanchuk Bazę Kinijoje

Chungking, Kinija, spalio 2 — Besitęsiantis japonų laimėjimas Kinijoje priverstė Jungt. Valstybių oro jėgas gelbėti kiniečiams. Amerikiečiai sunaikino Tanchuk bazę ir taipgi nuskandino 34,800-tonų japonų laivus.

Nežiūrint to, kad japonai įsiveržė į Tanchuk, kiniečiai tebekovoja su priešu.

vieno taško vertės mėlynieji tokenai.

Tai daroma beveik visų skardinėse dėžutėse ir buteliuose konservuotų daržovių, vaistinių sviestų ir "specialties" neberacijonavimo dėka, rugsėjo 17 d.

"Ateityje konservuoto maisto punktų vertė bus sutvarkyta tokiu būdu, kad dalinsis iš dešimties, ir šeiminiškėms nebebus reikalinga graža tokenais", pabaigė Bowles.

New Yorko Mayoras Skiriamas Svarbiom Pareigom Italijoje

Washington, D. C. — Pranešama, kad prezidentas Rooseveltas skiria New Yorko miesto mayorą La Guardia'į svarbią valdišką vietą Italijoje. Prieš išvykstant, La Guardia bus pakeltas brigadieriu generolu.

Mayoras La Guardia yra pereito karo veteranas ir buvęs leitenantas. La Guardia ir po išvykimo pasiliksis mayoru. Jo pareigas eis miesto tarybos pirmininkas Newbold Morris, lietuviams palankus žmogus.

Naujas Arkivyskupijos Ganytojas

Arkivyskupas Richard J. Cushing

Bostono Arkivyskupija susilaukė naujo Ganytojo, Arkivyskupo Richardo J. Cushingo asmenyje. Po Kardinalo O'Connello mirties laikinai valdė Arkivyskupiją Vyskupas Sufraganas Cushing. Ejo daug spėliojimų kas bus naujas Ganytojas. Buvo minima keletas garsių vardų, kurių netrūksta skaitlingam Amerikos Episkopate. Tokioj garbingoj vietoj kaip Bostonas vien tik pats žymiausias Bažnyčios vyras turėtų milžinišką dieceziją valdyti. Apie kuklų Vyskupą Sufraganą, kad ir kiek kalbėta — ypač pageidauta — bet nemanoma, kad jis turi rimtų šansų. Tačiau Vatikanas — geriausiai painformuotas katalikiško pasaulio centras — nuodugniai pasvėrė geriasias Sufragano ypatybes ir rado jį vertu užimti Bostono Arkivyskupijos sostą. Galima įsivaizduoti, kaip nudžiugo Bostono ir apylinkės katalikai, išgirde tą linksma naujieną, tuo linksmesnė, kad beveik visai netikėtą. Džiūgaujama dėl jo kilmės ir kilnių asmeninių ypatybių. Jis ir bostonietis ir tyriausios rūšies idealistas. Tai daugiau pilietiniu atžvilgiu, taip sakant, išoriniai žiūrint. Bet saviškiams katalikams jis neapsakomai brangus kaip uolus apaštališkas misijonierius. Misijų sritis tai jo mylimiausia dirva, mėgiamiausia specialybė. Čia jis dega šv. Povilo ir šv. Pranciškaus Ksavero uolumu.

Arkiv. Cushing gimė So. Bostone rugpiučio 24, 1895 m. Pabaigęs Bostono Kolegiją ir šv. Jono Seminariją, buvo išventintas kunigu šv. Kryžiaus Katedroje geg. 26, 1921 m. Aštuoniolika metų vėliau toj pačioj Katedroj buvo konsekruotas Vyskupu. Šventinimo ir konsekravimo ceremonijas atliko a. a. Kardinalas O'Connell, kurio vietą Arkivyskupas Cushing dabar užima. Jam tenka valdyti skaitlingiausią Amerikoje Bostono Arkivyskupiją, kurioje gyvena 1,333,000 katalikų, susidarancių iš įvairių tautų: airių, prancūzų, vokiečių, italų, lietuvių, lenkų, syrų, armenų, graikų, rusinų. Tame skaičiuje nemaža ir rytinių apeigų katalikų. Tokiai tautų įvairybei valdyti reikia turėti perteklių išminties ir antgamtinio uolumo. Tų didingų ypatybių naujas Ganytojas turi pakankamai. Tai įrodo jo sekmingas darbas propagandoj, t. y. tokioj įstaijoj, kuri platina katalikų tikėjimą viso pasaulio kraštuose. Šiame apaštališkame darbe Arkiv. Cushing jaučiasi kaip namie. Pilnai paveldėjęs misijonieriaus dvasią, jis žiūri ir visas, kad ir menkiausias tautas, vienosiomis akimis: joms visoms skiria lygią vietą Kristaus vynuogyne. Tad visos tautos, kiekviena savo kalboje, dėkoja Apvaizdai ir meldžiasi už gerojo Ganytojo sveikatą ir gerovę. K.

Alijantai Užėmė Calais Uostą

Iš Vyriausio Alijantų Ekspedicijos Jėgų Centro, spalio 2 — Kanadiečių kariuomenės, nežiūrint Hitlerio įsakymo vokiečių kariuomenės ginti iki paskutinio vyro, užėmė bombomis suardyta Calais uostą, Prancūzijoje. Vokiečiai kareiviai nebepajėgė to uosto apginti. Paėmė 4000 vokiečių kariuomenės ir viena jų komandierių ir nelaisvė.

Raudonieji Užėmė Visą Estijos Sausumą — Liko Neužimtos Tik Kaikurios Salos

Londonas, spalio 2 — Vėliausios žinios paduoda, kad Rusijos raudonoji armija išstūmė nacius iš Estijos žemės, o tik dar liko kelios salos.

Latvijos sostinė Ryga tebėra nacių kontrolėje. Tačiau, raudonoji armija stengiasi tą svarbią poziciją užimti. Apie raudonarmiečių ir nacių kautynes Lietuvoje nėra jokių žinių. Turi būti jų nei nėra. Lietuvoje tik siaučia baisus teroras — Lietuvos žmonių naikinimas, kaip praneša žinios iš Stockholmo.

Rusijos kariuomenės, perėjusios Dunojaus upę, įsiveržė gilyn į Jugoslaviją, ir tik yra 49 mylios nuo Nish, geležinkelio centro, kurį užėmus 100,000 vokiečių būtų spąstuose Balkanų pietinėje srityje.

Naujosios "A" Gaso Racijonavimo Knygutės Bus Kitokios

Washingtonas — Kainų Reguliavimo Įstaigos pranešimu, naujosios "A" gasolino racijonavimo knygutės, kurias racijonavimo įstaigos netrukus išdavinės nerytinių pakrančių vairuotojams, išspausdintos ant naujo tipo valdžios popierio, kurio šmugelio varytojai jokiū būdu negalės pasigaminti.

Antra jiems kliūtis bus tame, kad kiekvienas "A" kuponas turi serijos numerį. Tas pats numeris yra užrašytas ant knygutės viršelio ir apie tai yra pažymėta knygutę išdavusioje įstaigoje.

Naujosios "A" knygutės įsigaliojo nerytiniame pajūryje rugsėjo 22 d. 12:00 kai "A-12", paskutiniai senosios "A" knygutės kuponai, netenka galios. Atnaujinimo aplikacijos yra dabar daugiausia vietinių Karo Kainų ir Racijonavimo įstaigų žinioje, ir naujieji kuponai netrukus bus knygučių savininkų rankose. OWI.

— Vienas britų pilotas nelaimingai nukrito su lėktuvu į Olandiją, kuri dar buvo vokiečių rankose. Norėjo pasislėpti nuo nacių pas vietos gyventojus, bet nemokėjo nė kiek olandiškai. Užsukęs pas vieną mažo namuko savininką pilotas lotyniškai atkalbėjo "Tėve Mūsų" ir "Sveika Marija". Olando irgi būta kataliko. Jis suprato, kad čia ne nacių apgaulė ir padėjo slapta pereiti sieną...

— Visose Argentinos mokyklose įvestas privalomas religijos mokymas, išimtis daroma tiems, kurių tėvai pareiškė, kad jie nenori.

Naciai Neatsilaiko Olandijoje — Amerikiečiai Smarkiai Kovoja Moselle Upės Pakraštyj

Iš Vyriausio Alijantų Ekspedicijos Jėgų Centro, spalio 2 — Alijantų vokiečių karo jėgos visame vakariniame fronte smarkiai grumiasi. Tačiau, priešas buvo visur sulaukytas ir alijantų armijos, kaip praneša, padarė pažangą.

Vokiečiai naudojo tankus ir liepsnų irankius, kad susilpnint alijantų didėjančias jėgas.

Britų antroji armija atlaikė sunkius priešų — vokiečių puolimus, ypač Nijmegen srityj. Pasistūmė pirmyn vokiečių sienos link Jung. Valstybių pirmoji armija taipgi geriau įsistiprino, ir trečioji armija laimėjo keletą mylių Chateau srityj. Septintoji armija įsiveržė giliau į Vosges kalnus ir Belfort.

Italijoje, nežiūrint blogo oro, aštuntoji armija užėmė Savignano, ant Rimini - Bologna kelio, kuris eina nuo Adriatikos jūrų, ir išstūmė vokiečius iš kai kurių vietų prie Fiumicino upės.

Lenkai Atleido Gen. Sosnkowski Nuo Karo Pareigų

Londonas, spalio 2 — Šiomis dienomis Lenkijos valdžios išstremime prezidentas

Wladyslaw Raczkiewicz sutiko atleisti gen. Kazimierz'ą Sosnkowski'į, kaip vyriausią karo vadą ir į jo vietą yra numatytas skirti gen. Tadeusz Komorowski (gen. Bor). Pastarasis yra požemio vadas Varšuvoje.

Kadangi gen. Komorowski yra Varšuvoj, tai Londone busias paskirtas jį atstovauti gen. Stanislaw Kopanski.

Kaip žinoma, Sovietų Rusijos valdžia reikalavo, kad Lenkijos valdžia išstremime pašalintų gen. Sosnkowski'į. Sovietai taip pat nelabai pasitiki ir Lenkijos prezidentu Raczkiewicz ir kitais. Galimas dalykas, kad Sovietai vien gen. Sosnkowskio pašalinimu nepasitenkins. Lenkai taikosi Sovietams, bet kažin ar nepervėlu? Maskvoje sudarytas lenkų komitetas yra pripažintas kaip valdžia ir jau ji pasirašinėja sutartis su kitų tautų kvilinginėmis valdžiomis.

Lenkų prez. Raczkiewicz jau traukiasi atgal. Jis esą ruošiasi panaikinti tą 1935 m. konstitucijos punktą, kuris duoda jam pilniausią teisę ant vyriausio karo vado. Jau jis sutinkas, kad ateityj militariais klausimais tarsis su valdžia.

CHURCHILL APIE KARĄ — KARO NUOSTOLIUS — LENKIJOS NEPRIKLAUSOMYBĘ

Londonas, spalio 2 — Šiomis dienomis Anglijos premieras Churchill kalbėjo parlamente apie karą, pareiškė, kad karas gali nusitęsti ir 1945 metais. Tačiau jis atsisakęs daryti bet kokius spėjimus.

Dabartiniu metu Europoj randasi nuo dviejų iki trijų milijonų alijantų kariuomenės. Jis pareiškė, kad nuo invazijos Prancūzijoje pradžios Jung. Valstybės prarado 145,000 kariuomenės, o tuo pačiu metu Britai prarado 90,000. Vokiečiai vakariniame fronte neteko apie 500,000 kariuomenės, kaip nelaisvėn paimtų ir apie 400,000 užmuštų ir sužeistų.

Kalbėdamas apie Lenkiją, pareiškė, kad Anglijos valdžia yra pasiryžusi daryti viską, kad Sovietų Rusija gautų reikalingą saugumą vakaruose, bet tuo pačiu metu Britai stovi už atstatymą nepriklausomos Lenkijos. Tačiau, Lenkijos - Rusijos sienų atžvilgiu esą reikės daryti pakeitimų.

Apie Pabaltijo valstybes Anglijos premieras neprišimė.

Premieras Churchill labai aukštai įvertino Jung. Valstybių armijos pajėgumą kovose su priešu. Amerikiečiai Pietinėje Prancūzijoje du kart greičiau išlaisvino didelius plotus žemės, negu buvo karo štabas apskaičiavęs.

— Urugvajuje priimtas įstatymas, dėl kurio pravedimo per paskutinius 11 metų daug darbuosi katalikų partija 'Union Civica': nustatytas darbininkams algų minimumas, atsižvelgiant į šeimos pragyvenimui reikalingas išlaidas.

TONIGHT! GO Greyhound Racing Wonderland Revere for WAR CHARITIES NATIONAL WAR FUND, INC. & AMERICAN RED CROSS GREATER BOSTON UNITED WAR FUND and other charities REVERE RACING ASSN., INC. SEPT. 11 thru SEPT. 28

IVAIRIOS ŽINIOS

Ickes Prašo Taupyti Kūrą

Washingtonas — Kietojo Kuro Administratorius, H. L. Ickes, atsišaukia į rytinių valstybių, kur jaučiamas kūrenamųjų anglių trūkumas, namų savininkus, prašydamas atidėti namų šildymą iki bus pranešta vietinių oro spėjimo biurų apie oro atvėsimą.

Ickes pareiškė, kad vėčiau yra pakęsti kelis šalčius rudens rytus, negu drebėti šaltame name speigui siaučiant. Tam išvengti, geriausias būdas yra atidėti pečiaus kūrenimą iki vidutinė temperatūra nukris iki ar mažiau, kaip 65 laipsniai.

Ickes pataria, norint išvengti pečiaus kūrenimo, naudotis židiniais (fire places), nešiojamais šildytuvais, ar šiltai rengtis šaltais rytais ir vakarais. Taip elgiantis, pilnai užteks dabartinės, karo dėka sumažėjusios, anglių kvotos.

OWI.

Žmonės Jaučia Globą Kainų Kontrolėje

Washingtonas — "Pereitų dveju savaitėm metu, kai buvau išvykęs iš Washingtono, aš aplankiau mūsų Kainų Reguliavimo Įstaiga vakarinėje Jungtinių Valstybių dalyje", pasakė Chester Bowles, Kainų Reguliavimo Įstaigos administratorius, radijo pranešime. "Aš apkeliauju 8,500 mylių plotą ir kalbė-

jau su šimtais žemės ūkio vadų, mokytojų ir prekybininkų. Aš turėjau progos susitikti su laivų darbininkais, lėktuvų mechanikais, pirkliais, rančeriais ir šiaip žmonėmis, dirbančiais visose ūkio šakose.

"Pasikalbėjęs su jais apie kainų reguliavimo uždavinius ir racionavimą, dabartiniu metu ir po karo, susidariau vaizdą, kad dauguma šių žmonių supranta apsaugą, kurią jiems suteikė kainų reguliavimas šiuo sunkiu karo metu. Tai ypatingai buvo jausti tuose Vakarų miestuose, kur didžiulės karo įmonės ir kariuomenės bazės iš nakties padvigubino gyventojų skaičių ir tuo būdu sudarė palankias sąlygas pasakiškam kainų kilimui. Tų vietų gyventojai man papasakojo, kaip kainų reguliavimo įstatymas ne tik apsaugojo jų šeimų pragyvenimo išlaidas nuo kilimo, bet ir apsaugojo nuo infliaciją keliančių kainų jų medžiagas, būtinas jų užsiėmimui, koks jis bebūtų: ūkininkavimas, prekyba, amatai ar patarnavimai".

OWI.

Ir Svetimtaučiai Džiaugiasi Knyga Apie Lietuvą

(LKFSB) Atsiliepdamas apie naujai ispanų kalba išleista knyga: "Lituania entre Fuego Cruzado" vi-soje Pietų Amerikoje žinomas kultūros savaitraštis "Criterio" rašo:

— Tokios knygos, kaip Casimiro Verax veikala, patrijotiškai žadina laisvųjų tautų sąžinėje ir opinijoje simpatiją, kuri padės įgyvendinti kilnius lietuvių tautos idealus".

Argentinos ukrainiečių savaitraštis "Perelom" il-gokame straipsnyje apie tą knygą atsiliepia:

— Casimiro Verax kūriny-s, be abejo, yra vertin-gas indelis į politinę literatūrą ispaniškai kalbančiuose kraštuose. Jame autorius įtikinančiai ir gausiai nušvietė įvykių raidą toje Europos dalyje, kurį yra tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos. Šis dar-bas palengvins svarstyti į-žymiems politikams, žur-nalistams ir mokslininkams klausimus, audrin-gai kunkuliuojančius da-bartiniame Europos persi-laužime.

Pietų Amerikos konti-nento supažindinimas su Lietuvos padėtimi paleng-vins ne tik lietuvių tautos kovą; jis naudingas vi-soms dėl savo būvio kovo-jančioms Centralinės Eu-ropos tautoms, pateku-sioms į tą patį Maskvos ir Berlyno imperializmo pa-vojų".

Keliasdešimts šios kny-gos egzempliorių jau pa-siekė ir Jungtines Ameri-kos Valstybes. Knyga turi 477 puslapius, su dviem žemėlapiams ir daugeliu paveikslų iš Lietuvos kul-tūrinio gyvenimo. Ypatin-gai gražus viršelis — lie-tuviškais kryžiais papuoš-ta sodyba, o viršuje per vi-są puslapį didelė balta Vy-tis, kurią supa raudoni, lyg liepsnų liežuviai. Kny-goje nupasakota lietuvių tautos ir valstybės praei-tis, kruvinos kančios na-cijų ir bolševikų okupaci-jose ir kovos dėl laisvės. Knygoje labai gausu fak-tų, pačių naujausių, berei-kalingų posmių nėra, red-auguota gražiai. Šis leidinys galėtų būti pavyzdžiu šia-me krašte leidžiamoms knygoms apie Lietuvą.

NEGALIU PAMIRŠTI

Daug turėta mylimųjų
Ir žiedų ant pirštų,
Tik šio vieno paskutinio
Negaliu pamiršti...

Tie saulėlydziai nusvirę
Palangoj ir Nidoj,
IšklaOTOS kopos, girios
Taip širdin susmigo!!

Kas man vasarą paršauktų
Kai laukai nubalę,
Rugiagėlėms užliūliuotų
Lūkestingą dalį.

Ach, tai gera šiandie gera,
Mylimąja būti,
Tik po langu gluosnis šnera:
Laimė ši trumputė. K. G-tė

NUGARON DŪRIMAS

— Štai kaip jaučiami kai kurie paprasti raumenų skausmai ir įvertinami. Nesirpinkite — užrašokite! Uždėkite Johnson's RED CROSS Plasterio tuojau, tiesiai ant tos vietos. Ši išbandyta ir tikra pagalba veikia tuojau. Šiis — ramina — apsaugo — parėmia — dirba — jums! Beiriant RED CROSS Plasteriai yra švarūs, sanitariški, lengvai panaudojami. Visuomet turėkite jų atsargą po ranka. Reikalaukite tikrojo, garsaus per visą 50 metų pasidomėto Johnson & Johnson. TIKRAI 35c — Jūsų vaistinėje.

Johnson's
RED CROSS PLASTER

Jaunas paryžietis nori gauti "nykštinių" važiavimą sau ir savo miegančiai sesutei, duodamas prašymo ženklą pravažiuojantiems amerikiečiams.

Ką Lietuvis Karys Atrado Prancūzijoje

Grįžti Į Bolševikišką Valstybę — Lietuviai Iš Kauno. — Rusai Nenori

(LKFSB) Ateitininkų draugovės narys Albinas Reneckas atsiuntė laišką kun. Dr. A. Deksnui, kuriame pasisako, kad vasarą jam teko praleisti Europos fronte. Anglijoje sutiko daug lietuvių. "Šiuo laiku, — rašo jisai, — šeimini-nkaujame Prancūzijoje... Žmonės čia yra labai išvar-gę. Nežiūrint, kad vos tik krūvos akmenų beliko iš kaikiurių puošnių miestų, prancūzai jaučia dėkingu-mo amerikiečiams, nes tie vokiečiai jiems iki gyvo kaulo įgriso... Karas yra bausis veiksnys ne tik ma-terialiniu atžvilgiu ir fizi-ne prasme, bet lygiai atžvil-giu ir moraliniu atžvil-giu (čia jisai turi minty jaučiamą papročių sulai-svėjimą...)

Be abejo, iš laikraščių žinote, kad vokiečiai yra sukišę į savo armiją kiekvienos tautos jaunimą. Aš, kaip karo belaisvių egzaminatorius, susitinku su visokių tautybių belais-viais, daugiausia tačiau su lenkais ir rusais, neskaitant pačių vokiečių. Viena charakteringa rusų belaisvių savybė yra ta, kad daugelis iš jų nenori grįžti į Rusiją, kaip kurie net ka-tegoriškai atsisako, nežiū-rint kas su jais bebūtų da-roma. Dar nesutikau nė vieno, kuris pasakytų mėgstąs komunistinę sis-temą po viso, ką jie pama-tė "kapitalistinėje" Euro-poje. Jų svajonė — būti iš-vežtais į Ameriką, arba bet kur kitur. Lenkai mie-laai nori grįžti į Lenkiją po karo.

Vieną dieną susidūriau su keturiais vyrūkiais iš Lietuvos, vienas iš Kauno. Jie buvo priversti įstoti į darbo batalijoną, o vėliau automatiškai iškisti į Rei-cho armiją. Kol kas jų (lietuvių) beveik nėra va-karų fronte, bet, kiek gir-

dėjau, vokiečiai apsupę namus gaudė visur jaunus vyrus ir merginas ir, atro-dų, labai maža jaunimo tē-ra likę Lietuvoje dabar. Žmonės, išsigandę raudono-jo teroro, bėgo patys va-karuosna...

Mes tikimės greitai apsi-dirbti su nacių ponyste Europoje, bet gal dar ne taip greit grįšime atgal. Tad sakau viso gero, tuo tarpu, iš karo belaisvių stovyklos. Mes kartais miegame "fox-hole", bet esu geroj sveikatoj, be di-delio vargo ir ypatingo pa-vojaus".

Repatrijuota 15,000 Prekybos Laivyno Jūrininkų

Washingtonas — Ryšium su besiantinančiom Pergalės Laivyno Dienos išskilmėm, įvyksiančiom rugsėjo 27 dieną, Karo Siuntinių Administracija savo išleistame pareiški-mo teigia, kad nuo karo pradžios daugiau nei 15,000 Amerikos prekybinio laivyno jūrininkų repatri-juota iš užjūrio į Jungti-nių Valstybių uostus.

Iš to skaičiaus, apie 4,700 jūrininkų ir karininkų re-patrijuota laike pirmųjų 1944 metų šešių mėnesių. Karo Siuntinių Adminis-tracija paaiškino, kad žo-dis "repatrijuoti" reiškia sugražinimą iš svetimos žemės ar vandenių dėl bet kurios priežasties bet ku-ris prekybos laivyno jūri-ninko, neįvykdžiusio jam uždėtų pareigų.

Pareiškime pažymėta, kad iš iki šiol repatrijuotų jūrininkų ir karininkų, di-džioji dalis vėl sugrįžo į jūrą.

OWI. — Naujojoje Britų ka-riuomenės apmokymo pro-gramoje yra įvestos religi-jos pamokos.

VIETINĖS ŽINIOS

Parvyko Iš Ilgų Kelionių

Ilgametis "Darbininko" skai-tytojos Onos Valienės, gyv. Old Harbor St., sūnus Adolfas Va-lis parvyko iš tolimų kelionių pas savo mamytę kelioms sa-vaitėms atostogų. Jaunasis Va-lis jau keli metai kaip tarnauja Amerikos prekybiniame laivyne (merchant marine) ir turi užsi-tarnavęs Ensign rangą. Jo uni-formą puošia eilė spalvuotų ženklų su žvaigžde, kurie žen-klina po kokias karo apimtas pasaulio sritis jis su savo laivu yra keliavęs. Žvaigždė reiškia, kad vienas jo laivas karo veiks-muose tapo (bombu) nuskan-dintas. Jam pavyko išsigelbėti. Savo kelionėse jam tekę susi-tikti lietuvių Rio De Janeiro ir San Salvador, Brazilijoje, uos-tuose ir su jais linksmai pasi-svečiuoti. Lietuvius jis susira-dęs pasiklausinėjęs. Šiaip jam tekę būti beveik visose pasaulio srityse.

Jis buvo atsilankęs į BALF Šalpos Fondo skyriaus vakarė-lį. Rap.

Tautinių Šokių Grupės Dalyviai

Tautinių Šokių grupė, kuri pa-linksmino ir pravirkdė daly-vius yra šio sąstato: vadovavo p. Ona Ivaškienė, šoko — P. Baluikonytė, L. Romanskytė, V. Ivanauskaitė, R. Vaitkūnaitė, D. Dvarekaitė, F. Petraitytė, O. Balčiūtė, A. Averkaitė, D. Averkaitė, V. Griganavičiūtė, M. Martinkaitė, R. Patackaitė, M. Prakapaitė, M. Markelionytė, R. Barevičiūtė, E. Čenčiūtė, p. Zaleskaitė, R. Martinkus, S. Jelmokas, J. Venis, S. Janeliūnas, R. Ivaška, ir Alg. Ivaška.

Minėjo Vedybinę Sukaktį

Siomis dienomis James ir Elz-bieta Smiglai, gyv. Gates St., minėjo savo 15 metų vedybinę sukaktį. Tąja proga jų artimes-ni draugai buvo suruošę jiems "surprise party".

James Smiglas visiems bosto-niečiams yra gerai žinomas kai-po pirmojo pasaulinio karo ve-teranas, nuoširdus lietuvis patri-otas, uolus legijonierius ir vietos lietuvių tarpe veikėjas. Daugiausia jo iniciatyva suor-ganizuotas Amerikos Legijonas lietuvių Stepo Dariaus Postas.

1929 m., Smiglas buvo parvy-kęs Lietuvon pasisvečiuoti. Ten jo širdį sužavėjo jauna lietuvai-tė Elzbieta Jasiunaitė iš Pane-munėlio kaimo, Kupiškio vals., ir rugsėjo mėnesy Karmelitų bažnyčioje, Kaune įvedu apsi-vedė ir sugrįžo į Bostoną, kur iki šiam laikui gražiai, pavyzdin-gai gyvena, augindami dukrelę Onutę, kuri, sekdam savo patri-otingų tėvelių pėdomis, nuo jaunų dienų lanko lietuvių va-sarinę ir katekizacijos pamo-kas ir dalyvauja lietuvių tauti-nių šokių grupėje. Rap.

Lankėsi Šurum-Burum Parengime

Sekmadienio vakarė, Strand salėje, laike BALF skyriaus pa-rengimėlio, atsilankė ir karių uniformuotų, jūreivis Antanas Jakavonis, southbostonietis su savo dviem sesutė Aldona ir E-lena. Gražiai pasilinksmino. Bu-vo ir kitų gražių veidų, kurie lietuvišku nuoširdumu pamylė-jo vienas kitą. Jau gerokai vė-lyvu laiku užkliuvo ir iš Law-rence sugrįžę A. F. Kneizys, p. A. Namaksy ir adv. J. Grigalus.

Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo Skyrius

Motery Drabužių Va-jaus Valdyba ir Veikiančioji Komisija

Penktadienį, rugs. 29 d., š. m., 8 val. vak., Lietuvių Plišečių draugijos salėje įvyko Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fon-do skyriaus susirinkimas. Susi-rinkimą atidarė pirm. Dr. P. Jakmauh ir iš priežasties susir-gimo ir neatvykusio į susirinki-mą sekretoriaus adv. K. Kall-nausko, pakvietė susirinkimui raštininkauti J. Kumpą.

Kadangi susirinkime buvo ne-mažai naujų veidų, kurie savo atsilankymu rodė noro palikti BALF skyriaus nariais, todėl ir buvo tartas žodis paaiškinant tikslą šio skyriaus ir tuomi įra-šyta nariais, visi, kurie tik ma-lonėję pareikšti savo norą.

Šio susirinkimo tikslas buvo suorganizuoti Moterų Drabužių vajuos valdybą ir veikiančiąją komisiją. O kadangi jau nuo pirmojo skyriaus susiorganiza-vimo buvo laikinai apsiėmusios rūpintis moterų suorganizavi-mo ponios Namaksienė ir Ivaš-kienė, tai čia pat jos kviečiamos su savo raportu ir užleidžiama prezidiumo vieta moterų žiniai. Jos susipažinusios su dalykų stoviu irėjo prie rinkimo savo darbo valdybos. Išrinkta Gar-bės pirmininke adv. Z. Šalnienė; Pirmininkė — K. Namaksienė; Vice pirm. — Mrs. Dr. Paul Jakmauh, Miss Kieilūtė, p. Stasiulienė, p. Tumavičienė, p. Stravinskienė, ir p. Gaillūnienė. Rašt. — O. Ivaškienė ir p. Ba-gošienė. Finansų rašt. — A. Mockienė. Išdininkė — Mrs. Strazdas. Korespondentė — A. Mikelsonienė.

VEIKIANČIOJI KOMISIJA

A. Svilienė, p. Bratėnienė, p. Bendzevičienė, p. Gudukas, p. Mozuraitienė, p. Gaide, p. Pra-naitienė, p. Sank, p. Palby, p. Eidukienė, p. Mikalionienė, p. Žardeckienė, A. Savickienė, p. Miliauskaitė, p. Lekienė, p. Iva-nauskienė, p. Apšpiegienė, p. Bal-čiūnienė, p. Smiglienė, p. Patec-kienė, p. Kropienė, p. Zokienė, p. Stasiulienė, p. S. O. Halloran, p. A. Švedienė, A. Jocienė, p. Meškauskienė, p. Baliukonienė, O. Venienė, p. Valatkienė ir p. Krasauskienė. Rap.

Fats In Dutch

Little Doetse Broekman, daughter of Holland-born David Broekman, musical director of the Treasury Department's War Savings program, saves used fat in the kitchen that every ounce of fat salvaged and converted to industrial use helps this country and her allies.

PAPER CONSERVATION

Our country does not have enough paper to meet all demands. The shortage of manpower cut down paper-pulp production in 1943 and estimates indicate an even greater pulpwood shortage this year. Yet paper is a war material, essential both to our armed forces and to war production. We can save hundreds of thousands of tons of new paper by cutting down on needless wrapping and packaging of things all of us buy.

FOREIGN LANGUAGE DIVISION
OFFICE OF WAR INFORMATION

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

Surinko ir išleido

Kun. P. M. Juras

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštas odos viršelis; papuoštas lietuvišku kryžumi. Paauksuota, išoriniai puiki, patraukli, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolio. Lietuvišku menu dabintų raidžių 22.

Evangelijos Sekmadieniams ir Bažnyti-nėms šventėms. Novėnų 12. Litanių 16. Vainikų maldų (Karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (Vienos Liturginės — mal-dos iš Mišiolio). Graudūs Verksmai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldoms ir švė. Sakramentą.

Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlydus. Labai daug įvairių maldų su atlydais. Nurodoma gyvenimo pagrindai — atspausdinta visi Poteriai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži. Iš priežasties karo spausdinta nedaug. Paskubėkit įsigyti. Kaina — \$3.50. Rašyk:

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"Darbininko" Administracija,

Siūnciu \$..... ir prašau prisiųsti..... knyga(s)

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS šiuo adresu:...

Vardas ir Pavardė.....

Gateve.....

Miestas ir Valstija.....

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	\$2.50

DARBININKAS

28 West Broadway, South Boston, Mass
Telephone SOUTH Boston 2680

ŠV. PRANCIŠKAUS MALDA

Šv. Pranciškaus šventės proga spalį 4 d.

Šv. Pranciškus niekuomet nerašė ir nebūtų galėjęs parašyti mokslo knygos apie maldą ir apie Dievo meilę. Kas taip myli, kaip jisai mylėjo, tasai savo dvasia tiesiog supranta ir mato, o ne protaute protauja. Kas protu analizuoja ir svarsto meilę, tas stoja viršum jos, arba iš meilės pasidarė įprotį, pareigą ar atsiminimą?

Apie šv. Pranciškaus meilę ir maldą patiriame iš tų mažų nuotrupų, kuriuos apima jo nurodymus, patarimus ir kelias jo paties maldas.

Šv. Pranciškus visų labiausiai aukštino "Tėve Mūsų". Savo broliams, kurie nemoka skaityti, jis liepia šią maldą sukalbėti septyniadešimt penkis kartus per dieną. Jis pats niekad nesiliauja kalbėti "Tėve Mūsų", jaučia šios maldos gilų dvelkimą, kurį įprotis nudildo ir išmaikina šiaip jau paviršūniškose sielose. Ta maldą virsta jo mąstymu ir jo ginklu. Jis beveik nesupranta, kad būtų galima dar ir kitaip melstis.

Bet "Tėve Mūsų" jis buvo prisirišęs prie liturginių maldų, kadangi jos ejo iš Bažnyčios, kuri perduoda Kristaus gyvenimą laiko prasme. Patiko jam tos maldos dėl to, kad jos buvo bendros dvasiniu požiūriu, o Jėzus prižada išklausti maldas tų, kurie

drauge susiėję melsis. Mokantiems Asyžietis įsakė kalbėti brevijorių. Bet jis nerado reikalo sykiu skaityti psalmes bažnyčioje. Šv. Pranciškus teikė pagarbą ceremonijai ir net žavėjosi juo, bet su juo nesusirišo. Mėgo kuria nors vieta. Už tai galėjai jį matyti brevijorių kalbant grotoje, miške, gatvelėje, saulei kaitinant, lyjant ar sniegtint. Ir drauge su juo gieda laukuose žiogas ar žvirblių pulkelis čirškia. Bet tai jo neblaško ir netrugdo: čia tartum jo choras, nes šventasis mėgo sutelkti visus pasaulio balsus ir iš jų sudėti savo himną Dievui.

Paties šv. Pranciškaus malda pirmų pirmiausia yra šlovė ir padėka. Jis gieda kaip vyturėlis, pakilęs į saulę, kartodamas tą pačią melodiją: visur ten girdėti — Dievas. Dievas yra išmintis, Dievas yra meilė, Dievas yra tiesa. Paskendęs dieviškoje didybėje, jis į padėkos maldą šaukia visą pergaletojų ir kovojančių Bažnyčią, nuo Serafinų ligi kūdikėlių vystykluose, nuo senovės pranašų ligi savo laikų menkiausio žmogelio.

Kaip vyturėlis, Asyžiaus šventasis vis su didesniu užsidegimu ir dvasios pakilimu gieda: Dievas yra geras, be galo, geras; Die-

Šv. Pranciškus paskendęs maldoje

vas yra vienas gerumas, aukščiausias gerumas. Šv. Pranciškaus tikėjimas Dievo gerumu persiduoda kitiems, nes tai konkretus tikėjimas, kuris tartum apčiuopiamai jam pasitvirtina visame pasaulyje. Jo maldoje, be šio metafizinio tikrumo, kad Dievas yra aukščiausiasis Gėris, dar prasimuša nusižeminimas, nes tame dieviškame gerume žmogus išnyksta, kaip lašelis jūroje. Iš tų padėkos ir garbinimo giesmių trykšta nusižeminimas ir dėkingumas, išsiliedami džiaugsmu. Tas pranciškoniškas džiaugsmas pirmiausia yra savęs ir savo paties kryželio užsimiršimas Dievo didybėje, tai džiaugsmas ir troškimas kentėti drauge su Jėzumi Kristumi.

Šv. Pranciškaus parašytos maldos nuskamba džiūgaujančiu šloviniu, bet tos maldos, kurias jis sudėjo vienvėję verkdamas ir dejuodamas, buvo taip paties savęs ištyrimas Dievo akivaizdoje, atgailaujančios širdies raušas, gyvenimo ir ypač Jėzaus Kristaus kančios apmąstymas. Tomis valan-

domis šventasis taip susigraudindavo, kad jis galėjo eiti verkdamas, ragindamas žmones apraudoti Viešpaties kančią.

Vienok visa tai tėra išviršinė šventojo maldos išraiška. Jam vienam ir Dievui tėra žinoma jojo išvidinis kilimas kontempliacijoje, jo pasišalinimas vienvėję, jo naktys praleistos ašarose, jo dvasios pagavimo valandos.

Ir ne jisai pats, o Dievas mums per stigmatų tebuklą leidžia truputėlį žvilgterėti į Jo šventojo maldą.

Būdinga toji malda prieš stigmatų atsiradimą. Jis aukoja ne save Dievui, bet visus savo dvasinius sūnus, tiek gyvenančius, tiek ir būsimuosius. Tai broliškos meilės malda. Jis pats sakosi tesąs duldkė, niekas Aukščiausiojo akivaizdoje: "Kas Tu esi ir kas aš?" Tai nusižeminimo gelmių neša jį meilė, ir jis rašo:

— Mano Viešpatie Jėzau Kristau, suteik, kad aš siela ir kūnu patirčiau tuos skausmus, kuriuos

VALDŽIOS PROGRAMA KOVOTI DŽIOVĄ

Federalė valdžia pradėjo kovą prieš džiova, vienas iš aršiausių priešų šalyje. Liepos mėnesį prezidentas pasirašė po nauju Viešos Sveikatos Biuro Įstatymu. Ir programa prasidės kada Kongresas paskirs reikalingus \$10,000,000.

Džiovos Kontrolavimo Skyrius jau įsteigtas Sveikatos Departamento. Dr. Herman F. Hillebee bus direktorius.

Pareigos bus trejono — išvystyti būdus sulaikyti, gydyti ir kontroliuoti džiova; padėti valstybėms, anskričiams, sveikatos distriktams ir valstybių kitiems skyriams; įsteigti ir užlaikyti būdus sulaikyti, gydyti ir kontroliuoti ligą, ypatinai kontroliuoti ligos išsiplėtimą tarp valstybių.

Tu iškentėjai per savo karčią kančią.

— Suteik, kad savo širdyje kiek galint jausčiau tą begalinę meilę, dėl kurios, Tu, Dievo Sūnus, pakėlei tokią didelę kančią už mus nusidėjėlius.

Tai tikros meilės malda — tos meilės, kuri neprašo malonumų, bet trokšta susivienijimo, nieško numylėtinio džiaugsmų, bet — skausmų.

Gal joks kitas žmogus nėra niekados drįsęs tiek daug prašyti iš Viešpaties. Ir Viešpats nesigaili savo duosnume. Šv. Pranciškus gavo, ko buvo maldavęs. Jo malda buvo išklaudyta, ir tai atsitiko ne ankštame kambarėly, ne tarp bažnyčios sienų, bet ant kalno, kaip ant kokios naujos Kalvarijos, kvepiant girios medžiams, kada paskutinės žvaigždės mirksi aukštai danguje ir kada žemė tartum atgyja iš nakties prieglobščio.

Niekados joks žmogus nėra priėmęs didesnės dovanos su tokiu nusižeminimu. *(Pagal Dr. A. Gemelli, OFM. A. V.)*

Beveik 60,000 asmenų Jung. Valstybėse miršta nuo džiovos kasmet. Viena mirtis iš kiekvienos trijų tarpe baltųjų gyventojų nuo 20 iki 34 m. amžiaus yra nuo džiovos. Ir dar mirtys neparodo ant kiek liga išsiplėtojusi. Nes daug žmonių visai nežinodami ja serga.

26 iš 48 valstybių neturi apmokamų medicinos oficerių, kuriems priseitų vesti pasekmingą programą kontroliuoti džiova. Tikima, kad šis naujas valdžios paskyrimas tą aprūpins. Nes naujas įstatymas įgalioja Sveikatos Biūrą kooperuoti su Valstybių ir teritorijų sveikatos oficeriais surasti džiova sergančius ir bandyti išnaukinti tą baisią ligą. Vėliau išradimai padės susekti kiekvieną džiovos atsitikimą.

Dr. Hillebee sako, kad galima sulaikyti džiova, bet kol kas nėra tam tikro vaisto arba "vaccine", kuris išgydytų ligą. Džiova yra socialė ir ekonominė problema kaip ir medikalinė, nes ji kroniška liga, kuri sulaiko darbininkus nuo savo darbų ir daugumo atsitikimų prie greitės mirties. **FLIS.**

Kalėdinis Paštas Užjūriui

Washingtonas — Karo Departamentas, Laivynas ir Paštas dar kartą primena, kad kalėdinis siuntinius užjūryje esantiems kariams reikia siųsti tarp rugsėjo ir spalio 15 dienos.

Siuntiniai privalo sverti ne daugiau 5 svarų ir negali būti ilgesni negu 15 inčų arba nedidesni už 36 inčus, sudėjus ilgį ir plotį. Vienos savaitės laikotarpyje tegalima siųsti tam pačiam asmeniui tuo pačiu adresu tik vieną siuntinį.

Paštas nepriims gendančių produktų, kaip pav. šviežių vaisių ir dūžtančių daiktų, pav. stiklinių indų ar panašiai. **OWI.**

Reikalingos Slaugės Sužeistiesiems Kariams Slaugyti

Washingtonas — Paul V. McNutt, Karo Darbo Komisijos pirmininkas, pritardamas Armijos ir Raudonojo Kryžiaus planui įvesti tinkamą slaugymą sužeistiesiems kariams, įskaitė savo Parūpinimo ir Paskirstymo Įstaigai prašyti visos šalies gydytojų ir ligoninės kooperuoti slaugių rekrūtavime.

McNutt pareiškė: "Man pranešama, kad Armijai reikia šiuo metu 4,000 slaugių; slaugių rekrūtavimas sulėto dėka augančio įsitikinimo, kad Europos karas jau beveik baigtas.

"Sužeistieji kariai reikalauja tinkamos globos. Kad ir labai greitai karas pasibaigtų, mums vistiek pasilikis pareiga slaugyti karius, sužeistus paskutiniuose mūšiuose, dabartiniu metu gabenamus į šią šalį gydyti. Taipgi mes manome, kad paskutinieji mūšiai Vokietyje neapsieis be stambių aukų, nors mes iš anksto negalime pasakyti, kiek turėsime sužeistųjų. Tikimės, kad jų bus mažai, bet iš anksto privalome būti pasiruošę visam kam. Šalia to, dar reikia prisiminti, kad turime dar kitą frontą Pacifikoje". **OWI.**

Ligoninės Pasiruošusios Polio Gydymui

Washingtonas — Karo Gamybos Vadybos Pilienujų Reikmenų Įstaigos pranešimu, Jungtinių Valstybių ligoninėms prižadėta pakankamai reikmenų gydyti 9,500 vaikų paralyžių sergančių asmenų, o jei epidemija dar plėstųsi, tai bus parūpinta reikmenų dar dviem ir pusę kartų tiek. Įstaigos teigimu, į skubius pagalbos pareikalavimus atsiliepiama greitai. **OWI.**

"Bendrauk su gerais žmonėmis ir būsi jų skaičiuju." **Gerbert**

DIEVAS IR KARAS

Parašė Fulton J. Sheen Ph. D., LL. D., Litt. D.
Vertė Antanas Tamulis

(Kunigo J. A. Karaliaus premijuotas vertimas)

SKYRIUS IV

SKYRIUS V.

PASITIKĖJIMAS KARO METU

Kur gi tad slepiasi mūsų laimėjimo užtikrinimas? Atsakymas turi būti: Mūsų valios sutikime su Jo valia, su Jo įstatymais, su Jo krikščioniškąja meile, nes "jei Dievas yra su mumis, kas gi gali būti prieš mus?" Ir pats Kristus yra pasakęs: "Be manęs jūs nieko negalite padaryti" (Jono 15:5).

Jeigu Dievas yra amžinai Dievas, kuris yra kiekviename amžiuje kryžiuojamas, Jis lygiai taip pat yra amžinai Dievas, kuris prikelė Kristų iš mirties. Štai dėl ko ir pasitikėjimas Juomi gali užtikrinti triumfą virš visų pralaimėjimų. Yra neginčijamas užtikrinimas, jog tik vienybėje su Juo mes visas pikto jėgas nugalėsime. Ir iš čia eina tas moralinis įsakymas, kad mums reikia grįžti prie krikščioniškais pagrindais sutvarkytos šeimos, kad visi įstatymai būtų pagrįsti Dievo autoritetu ir, auklėjimo sistema būtų persunkta Dievo meile.

Reikia nepamiršti, kad karo metu, ypatinai du dalykus turi būti kreipiamas dėmesys: 1) ginklai ir 2) draša, su kuria tie ginklai turi būti vartojami.

Karo pradžioje visur mūsų priešai laimėjo. Šis jų laimėjimas glūdėjo ne vien ginklų kokybėje, bet juo labiau tame jų fanatiškame

entuziazme, savotiškoje jų religijoje. Jie kovojo už savo gyvenimo filosofiją, už savo dievybę.

Amerika lengvai gali kautis su priešų savo ginklų kokybėje, tačiau, yra klausimas ar mes pajėgsime kovoti tokios pat moralės ir drąsos aukštyje, kaip kad mūsų priešai kovoja? Ar jų tikėjimas į klaidingus dievus gali sulyg su mūsų indiferentiškumu Dievui? Ar mūsų priešų tas gilus fanatizmas gali būti pergalimas mūsų švelniais indiferentiškumo glamonėjimais, kuris mums kartotinais sako, jog nėra skirtumo tarp gėrio ir blogio? Ar jų uolumas, kovoti prieš Kristų gali būti pergalėtas mūsų atšalimu Kristui? Ar jų stiprus noras aukotis už savo kraštą, kilęs iš klaidingų viešpačių, gali stoti dvikovon su tais, kurie vis dar žodžiais tebeįrodinėja jiems, kaip klaidingai jie supranta demokratijos laisvę.

Mes esame vieningi tik tiek, kad išreiškus savo neapykantą. Tai mes sugebame atlikti gerai, bet kur yra mūsų meilės vieningumas? Argi mes esame "united nations" vien tik dėl to, kad mes neapkenčiam tą patį velnią, arba kad mylime tą patį Dievą?

Jeigu iki šiol šis karas dar nėra davęs mums tautinio obalsio, kuris, sako, išreiškias tikslą, dėl kurio kariuojame, yra todėl, kad mes pasimokinome iš praėjusio karo, jog jie pragaištingi. Dvidešimt metų atgal mūsų obalsis buvo: "Make the world safe for democracy", ir viską ką mes padarėme buvo: "unsafe for democracy".

Kartkartėmis ir mes šiandien pradėdame vartoti obalsius, jog kovojame už laisvę, už išlaisvinimą ir panašiai. Tačiau, iki šiol dar tie obalsiai nėra išsiveržę plačiu mastu, nėra užtvindę žmonių protus.

Laisvė yra lig ta aplinkuma, ta atmosfera; ji yra sąlyga džiaugsmingo gyvenimo, tačiau, ji nėra pats gyvenimas. Mes norime laisvės todėl, kad atspalaidavus nuo vergijos, tačiau, mes nenorime tokios plačios laisvės, kad ji duotų teisę tą pačią laisvę sugriauti.

Visi obalsiai yra naudingi taikos metu, tačiau, yra kenksmingi karo laiku. Obalsiai yra vien patrauklus žodžiai, kad patraukus ir sužavėjus plačiausias mases.

Ko šiandien žmonės trokšta yra tikrojo gyvenimo filosofijos ir tiesos žodžio, kuris įstengtų pergalėti klaidos žodį; nori tikrojo tikėjimo.

Mes jau turime to tikėjimo negatyvę pusę; ji susideda iš to, kad mūsų priešai turi gyvenimo klaidingąją filosofiją. Tačiau, mes dar neturime išvystę teigiamos filosofijos, būtent, tos, kuri pajėgtų nugalėti blogą geru. Niekas nenori Amerikai tiek pergalėti ir pasisekimo, kiek patys amerikiečiai. Ir tas noras kartais per daug realistiškai pasireiškia. Čia mums tiktų šv. Rašto žodžiai: "Jeigu Dievas nestatys miesto, veltui dirba tie, kurie jį stato. Ir jeigu Viešpats nesaugos miesto, veltui budės tie, kurie jį saugo" (Psal. 126-1).

Pergalę laimėsime tuomet, kada mes išsąmoninsime į pareigos jausmą, pagrįsta Dievu ir Jo įstatymais. Yra neginčijamas faktas, kad karo metu kareiviai turi aukštesnę pasiaukojimo dvasią ir moralę, negu civiliai gyventojai. Kaip visa tai aiškinti? Tas įvyksta todėl, kad kareiviui pirmoje vietoje stovi pareiga, o civiliams gyventojams rūpi tik teisė, k. t., kad jo nesuvaržytų mokesčiai ir panašiai.

Pagalvok tik kiek yra advokatų mūsų

krašte, kuriems labiau rūpi užmokestis, ne kaip tiesos apgynimas; kiek yra daktarų, kuriems daugiau rūpi jų pačių prabangiškas gyvenimas, o ne keno nors sveikata; kiek yra mokytojų ir profesorių, kurie teikia žinias studentams vien dėl to, kad jie gauna atlyginimą, o visai nesirūpina, kad mokinių širdyse įskiepytų Dievo meilės jausmą ir Jo tiesas. Pagalvok kiek mūsų krašte yra kapitalistų, kurie tesirūpina, kad vis daugiau įsigytus kapitalo, o visai nekreipia dėmesio, kad pagerinus visuomenės būklę, sumažinus skurdą. Yra nemaža ir tokių, kurie vadinas save darbininkų vadais, kurie kursto streikus, nori uždaryti fabrikus, trumpinti darbo valandas, kad valdžia mokėtų jiems nežmonišką algas, o visai nesirūpina kelti produktingumą ir duoti kuo daugiausiai ginklų tiems, kurie guldo savo gyvybę už Ameriką!

O tie kareiviai, jūreiviai ir kiti tarnaujantieji kariuomenėje jaunuoliai tegauna į dieną po vieną dolerį (Dabar gauna kiek daugiau. Red), o vienok jie niekadous nevertuoja žodžio "teisės", nežiūri patogumų, o vien tik kalba: "we have job to do". Jiems ne jų alga pirmoje vietoje stovi, bet pareiga. Jie prakaituoja ne už pinigą, bet už idealą, už pareigą. Ir šis pareigos jausmas turi savyje moralinį pagrindą, kuris padaro žmones drąsius, karingsus.

Todėl ir mes civiliai gyventojai turime pasekti kareivių dvasią ir tekalbėti apie pareigą. Toks tad turi būti mūsų kasdieninis tikslas. Mes norime būti laimėtojai ir todėl turime pereiti Dievo pusėn. Tuomet išvysime piktą iš savo priešų širdžių, kad ir jie gyventų Dievuje.

(Bus daugiau)

Mūsų Vargai

Vargų vainikas — tai žmogaus gyvenimas. Žmogus ir vargas, tai du tikrieji broliai. Vargas mėgsta dažnai dažniausiai apsilankyti pas savo brolių žmogų, o žmogus myli savo brolių vargą, jį priima, su juo susigyvena ir nežada skirtis...

Vargas — labai įdomus daiktas. Jis išmėgina žmogaus kūno sveikatą; nori kartais žmogų palaužti, parblokti. Vienus jis negali, kitus gerokai pakamuoja, o dar kiti — atsispiria, nepasiduoda tam nenuoramai vargui...

Bet visgi be jo neapseina. Vargas kartais nori išiveržti ir į žmogaus sielą... Bando tenai sukelti visokių neramumų, abejojimų ir ištižimo...

Čia tai tas vargelis pasielgia visai lyg ne brolis — visai kaip priešas...

Vieni žmoneliai supranta tokią vargo apgaulę ir tinkamai atsispiria — nepasiduoda ištižimui: vis tiek pasilieka tvirtos, sveikos sielos. Kiti, deja, lyg užrištomis akimis terliojasi su savo vargais, nuolat dejuoja, visiškai savargata ir tampa paskui lyg nendrė vėjo pučiama... Negera tokiam žmogui...

Mes žmonės visiškai nemokėtume apsieiti su vargais, jeigu mūsų būtų nepamokę mūsų geriausios Jėzus.

Jisai mums išaiškino vargus, jisai ir didelį pavyzdį paliko, kaip su jais elgtis...

Labai buvo vargingas gyvenimas mūsų mieliausio Mokytojo Jėzaus. Vargingas nuo Betliejaus prakarčių — iki Kalvarijos kryžiaus...

O tame nelaimingajame Kalvarijos Kalne supuolė ant vargšo Jėzaus viso pasaulio vargai, visos mūsų nuodėmės... Ir Jėzus tu vargų prisilėgtas... mirė.

Gerai, kad tai buvo Dievas — Žmogus. Todėl bent visi vargai galutinai žemai nusilenkė prieš Viešpatį Jėzų ir išnyko prieš Jo aukščiausiąją Dievybę...

Pats mūsų Jėzus — tas vargų mylėtojas ir nugalėtojas — pamokyti ir paraginti mus su savo vargais, va, taip pasielgti.

1. Nesibijokime vargų ir mylėkime juos. Be vargų niekaip neišsiskysime. Matai, žmonės yra labai netobuli; visokių yra žmonių... Ir dažniausiai mes patys pasigaminame sau mažus ir didelius vargus. Jeigu taip, tai nepritinka ant vargų pykti, netinka juos keikti ir dėl jų dejuoti. Reikia su jais sutikti, jų nesibijoti ir net mylėti juos...

O jau niekaip nevalia prikašioti Dievui ir Dangui užu savo vargus, negalima nei pagalvoti priešingai, nei pasakyti negražiai, nei pasielgti netinkamai...

Belieka tik atsidusti giliai ir nuolankiu, maldingu balsu ištarti: — Dievuli mielas, padėk mums, Tavo žmonėms...

2. Reikia protingai gyventi, kad išvengtume nereikalingų, betikslių vargų. O galima daug jų išsisaugoti, pavyzdžiui: rūpintis savo kūno sveikata; nekalbėti pikty ir tuščiai šnektų; per daug niekam nieko neprižadėti, kas paskui sunku mums būtų išpildyti; vengti visokių nuodėmingų progų... O ypač — laikyti savo sielą gryną, nekaltą, tada tikrai kasdieniai vargai kur kas rečiau mus belankys...

3. Pasinaudokime mūsų vargais. Vargas yra gera mokykla. Kaip auksas tiriamas ugnyje, kareivis nuodėmėse, taip žmogus paaikškėja vargo prispaustas.

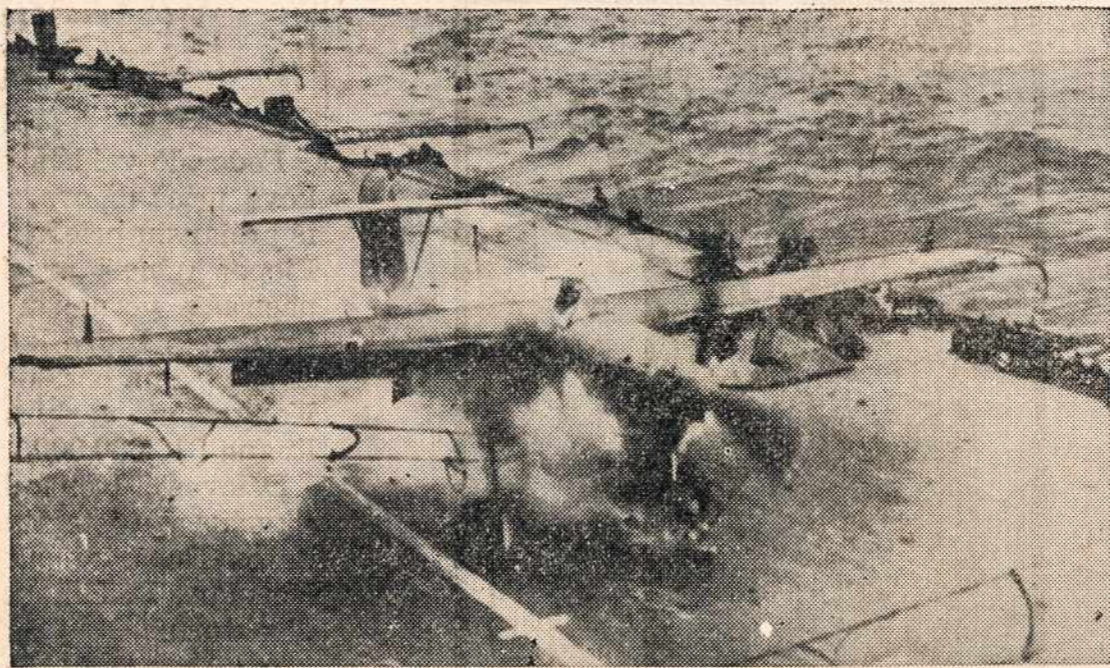
Gal tada nereikėtų nei verkėti, nei graižyti rankas; gal nepriderėtų vaikščioti po kaimynus ir skųstis, kaip elgetai, savo nelaimėmis; visai negalima griežti dantimis ir taikyti kam nors atkeršyti.

Būtų labai gražu pakelti visus savo skausmus, visas nedalias — vyriškai, kilniai, tvirtai... Visai, be rodo, tikty savo galva peraugti, prašokti tas gyvenimo smulkmenas ir išeiti iš pasaulio suktybių nugalėtojų ir didvyrių.

Ot, kur giliausias Jėzaus pamokymas ir nepaprastas pavyzdys!...

Padarykime taip — patiksime Jėzui.

4. Ištieskime savo ranką suvargusiam žmogui...

Šitas Laivyno bomberis - torpeduotojas po bombardavimo vokiečių karo laivo Tirpitz, Norvegijos pakraštį, leidžiasi ant laivo - nešėjo, kur dūmai apėmė ir propeleris atsiskyrė. Bet nieks nebuvo sužeistas.

BALF SKYRIŲ DAUGĖJA

Įtraukime Daugiau Nelietuvių Lietuvai Gelbėti

Bendrojo Liet. Šalpos Fondo skyriai dygsta kaip grybai po lietuva. Pirmasis skyrius pilnai bujoja fondo pirmininko dr. kun. Končiaus kolonijoje, Mount Carmel, Pa. Pirmininku yra Antanas Dambrauskas. Skyrius nr. 2 suorganizuotas Waterbury, Conn. Garbės pirm. kun. Valantiejus. Pirm. Aleks. Aleksis. Skyrius nr. 3 Chicago, Ill. (Bridgeport sekcijoje). Pirm. Aleksandras Budris. Skyrius nr. 4 Chicago, Ill. (North Side). Pirm. Viktorija Daugirdienė. Skyrius nr. 5 Chicago, Ill. (Marquette Park). Pirm. S. Čižauskas. Skyrius nr. 6 Chicago, Ill. (Brighton Park). Pirm. N. Klimas. Skyrius nr. 7 Kearny ir Harrison, N. J. Pirm. Anelė Pieterienė. Skyrius nr. 8 Bridgeport, Conn. Pirm. Juozas Dulbis. Skyrius nr. 9 Pittsburg, Pa. Pirm. kun. J. V. Skripkus. Skyrius nr. 10 Waterbury, Conn. Pirm. Elena Devenienė. Skyrius nr. 11 New Britain, Conn. Darbo priešaky kun. A. Tamoliūnas. Skyrius nr. 12 Hartford, Conn. Garbės pirm. kun. Jonas Ambotas. Pirm. Veronika Petraitis. Skyrius nr. 12 Los Angeles, Cal. Pirm. Kazys Lukšis. Skyrius nr. 14 Cicero, Ill. Pirm. A. Zakaras. Skyrius nr. 15 Lawrence, Mass. Dar yra suorganizuoti keli skyriai, bet jiems Centro numeris dar neduotas.

New Yorko apylinkėje suorganizuoti skyriai: Great Necke, Maspeth, organizuojami Bro-

dyne, Newark, N. J. ir kitur. Be to, suorganizuotas ir veikia New York War Fund skyrius Brooklyne, kuris taktininkauja ir bendram BALF darbui.

Organizuojant skyrius turėkit minty faktą, kad nariai moka po \$2 per metus. Metai skaitomi nuo dienos įstojimo, iki kitų metų tos pačios dienos.

Labai gaila, sako BALF pirmininkas, dr. J. B. Končius, kad kai kuriuose organizuojamuose skyriuose nematyti nelietuvių kilmės amerikiečių nei skyrių

valdybose nei nariuose. Mūsų pasisekimas ir amerikiečių nuosirdi parama bus sėkminga tik tada, kai mes įtrauksime į Lietuvai šelpti darbą Amerikos visuomenę, įvairių profesijų žmones, be skirtumo tikybos ar tautos. Amerikiečiams nelietuviams tada susidarys išpuolis, kad lietuvių tautos šelpimas yra varomas plačiu mastu ir jie darbai mielai ir noriai prisidės. Tada bus tikra American Relief to Lithuania — amerikiečių pašalpa Lietuvai.

Kitų tautų šalpos organizacijos turi svetimątaučius, ne tik skyriuose, bet ir centro valdyboje.

Jonas Valaitis, BALF rūbų rinkliavos vedėjas.

BALF LEIDINIŲ TIKSLAS GAUTI PARAMĄ

Be straipsnių, kuriuos skaitote spaudoje, Bendrojo Lietuvos šelpti Fondo vadovybė ir raštinės štabas gamina ir leidžia eilę leidinių. Neseniai išleistas plakatas (poster) prašas Lietuvai pašalpos. Jis paruoštas tik per 5 dienas ir išleistas National War Fondo užtvirtinimu.

Kai Fondai kitoms valstybėms remti veikia jau per eilę metų, mes, lietuviai tik neseniai tegavome leidimą. Dėl to darbas buvo labai užvilktas ir reikia labai skubėti. Išleisti plakatai išsiuntinėti po visas 48 valstybes.

Panašūs plakatai bus leidžiami kasmet.

Šiais metais mūsų valdžia patarė gauti fotografiją iš dabartinio karo Lietuvoj nukentėjusių. Joje reikėjo atvaizduoti Lietuvos skurdą ir gyventojų būklę. Sunkiai pavyko iš Lietuvos gauti autentišką fotografiją, kuri, tačiau N. W. F. užgirta.

Paveiksle atvaizduojamos dvi lietuvės moterys, kurių namai karo fronte sunaikinti. Bėgamos nuo fronto ugnies su savo pagriebta manta, kiek jiedvi galėjo iš ugnies ir kulų turtelio pasigriebti, susirado vietelę, prisiglausti pašiūrėje, kuri irgi nuo šūvių apdraskyta. Viena moterų, padėjusi daiktelių, žiūri kur ir kas reikės daryti, kita rūpinasi kur nors maisto gauti. Liūdnas ir vertas pasigailėjimo vaizdas, jokiū būdu nebūtų tinkamas turizmui skatinti. Bet tai yra karo toks vaizdas. Ir mūs įstaiga nėra turizmo biūras, kaip valdžios įstaigos mums yra pasakiusios, kai norėjome ką nors gražesnio duoti. Vaizdo tikslas — išsaugoti Amerikos visuomenės pasigailėjimą kenčiantiems Lietuvos žmonėms.

Kai kam gali atrodyti, kad perstatomas Lietuvos skurdas. Taip yra. Juk Lietuvoje dabar yra skurdas. Jei kitaip sakytu-

me, apsilenktume su teisybe. Prie to, jei perstatytume gerąsias Lietuvos puses, ar National War Fund gautų paramos? Visų tautų atsišaukimai perstatu skurdą ir vargą. Tik kai kurie artistų piešti ir padailinti plakatai gražiau atrodo. Bet fotografija yra autentiškesnė negu piešinys. Tuo būdu N. W. Fondo daugiau pageidaujamas įrodymas paramai gauti.

Bus išleista ir daugiau leidinių. Turėdami daugiau laiko, juos mėginsime, kiek sąlygos leis, geriau techniškai paruošti. Bet pagrindas yra, ne gražiąją gyvenimo pusę perduoti, o liūdnus vaizdus ir nelaimės žmonių kuriuos šelpti mūs įstaiga ir veikia su N. W. Fondu. BALF.

Amerikos Lietuvių Jaunimo Žurnalas "VYTIS"

"VYTIS" leidžia Amerikos didžiausią jaunimo organizaciją — Lietuvos Vyčiai.

"VYTIS" eina kas mėnesį gražia, paveiksluota ir deda įdomių straipsnių, žinių iš Amerikos ir užsienio.

"VYTIS" rasi žinių iš viso pasaulio.

"VYTIS" rašo apie Amerikos lietuvių jaunimo judėjimą.

"VYTIS" rasite įdomių pasiskaitymų tinkamų seniems ir jauniems.

"VYTIS" redaguoja įžymus ir patyręs redaktorius Ignas Sakalas ir "VYCIUT" bendradarbiauja jo sukviešti įžymiausi literatai.

TAD, padarykime šūki: "Tenelieka nei vienos katalikiškos jaunimo organizacijos, ar nors mažiausio skyriaus, kurie neskaitytų "VYTIES". Visi skaitykime "VYTIS!"

"VYTIES" kaina metams tik \$2.00.

"VYTIS" 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Gyvojo Rožančiaus Paslaptys

Darbininkas išleido "GYVOJO ROŽANČIAUS PASLAPTYS" knygutės formoje. Kiekviena paslaptis iliustruota paveikslais. Šioje knygutėje taipgi yra ir narystės mokesčių lapeliai. Knygutės kaina 20c. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Įspūdžiai Iš L. Vyčių Seimo

Rašo — Jonas Kumpa

Mūsų didžiam nusistebėjimui, pasitaikė, kad New Yorko Gr. Central stotyj negavome taksės. Jų, rodos, važiuoja ir važiuoja, bet jos vis pilnos ir pilnos, o jei privažiuoja prie paėmimo pasażierių vietos, tai pirmenybė priklauso uniformuotam pasauliui. Išėjome ant gatvės ir paėmėm Lexington gatvės busą ir štai išlipam prie pat durų didelio viešbučio, kuriame vyks Lietuvos Vyčių seimas.

Po visų formalumų su viešbučio vadovybe, mus pakelia elevatorius į penkioliktą aukštą. Pirmas žingsnis, parašyti namiškiams laiškus bei atvirutes. Įdomus dalykas pašto veikimo sistemoje. Parašiau laišką ir kelias atvirutes. Pranas irgi. Imėčiau pats visus kartu į pašto dėžutę paštos rūmuose. Laiškas pasiekė namus šeštadienį, gi atvirutės pirmadienį. Iš to seka, kad laišką greičiau buvo pasiųstas kaip atvirutės ar kas panašaus.

Išvakarėse seimo Centro valdyba turi turėti savo posėdį. Prieš posėdį išėjome pasivaikščioti ir tuomet išleidome laiškus. Grįžome už valandos ir apie devintą valandą pradėjo skambėti telefonas paieškant pirmininko. Už kelių minučių pirmininko kambarij jau atsiranda Dvasios Vadas Kun. St. Raila, kun. Juozas Bogušas, seime referato patiekėjas, vice-pirmininkas Boley, sekretorės — F. Grendelytė ir T. Aukštikalnytė, izdo globėjas D. Averka, mano malonybė ir dar kas.

Posėdis truko apie vieną valandą ir po to vienus kunigas Bogušas savo automobiliu, kiti taksi atvykom į Aušros Vartų par. salę, kur buvo seimo rengėjų parengta programa su delegatų registracija susipažinimui atvykusių seimininkų.

Tik įžengus pasimatė visa eilė matytų veidų — p. Jadvyga Averkienė, G. Zovytė, p. Karpiūtė; bet mano pažintis toli gražu pralenkė Prano pažintys. Iš ten buvusių per kelias dešimtis jaunuolių jis visus pažįsta ir jį visi. Prie registracijos stalo tvarką veda p-lė Augustinaitė ir dar kas. Rengėjai ir rengėjos visi labai nuosirdūs ir visi rūpinasi atvykusiais svečiais ir viešniomis. Pirmiaai atvykė jau linksmi dainuoja ir šoka ratelius. Jiems vadovauja vytiš Augustinas (su dideliu virtuvės šaukštu). Ir tikrai atrodė gana jauki aplinkuma ir linkmsa visų nuotaika.

Mano pažintys irgi čia pat pradėjo plėstis. Supažindina mane su ilgamečiu vyčiu p. Vainiu, kuris visus vaišina ir nors vyresnio amžiaus, bet su jaunuimu jaučiasi kupinas energijos ir pasiryžęs veikti. Štai ir "Vytiš" korespondentė iš New York - New Jersey L. V. apskr. p-lė H. Pinkin (rodos, iš Elizabeth, N. J.). Čia pat jos artima draugė J. Adomaitytė. Taip pat broliai Vaškai iš Newark, N. J. Tai vis L. V. seimo rengimo komisijos nariai. Taip ir susipažinta su visa eile naujų vei-

dų, naujų širdžių. Laikas greit bėgo ir nepastebėjom, kaip vidunakčio muzika atskaitė savo dvyliką punktų programos, tuometi paskelbdama, kad jau užgimė nauja dienos data.

Paliekame Aušros Vartų parapijos kuklias patalpas ir važiuojam į patį New Yorko miesto centrą. Maniau, kad jau tuometi ir baigta susipažinimo delegatų kampanija. Bet kur tautai Mums parvykus su Centro pirmininku į savo kambarį, tuojaus prisistatė pirmas vizitas naujai atvykusių delegatų, kurie neturėjo progos atvykti į susipažinimo vietą. Tuojaus išleista delegacija ir tt. Tos bendros ir nuosirdžios, kalbos užsitęsė dar porą valandų ir tik tada palaimintas didmiesčio rytas užmerkė nuvargusias akis salėdžiai miegoti.

Kad nepamigus, pašaukiam viešbučio telefono operuotoją, kad budintų telefono skambučiu septintą valandą, nes mes turime pribūti aštuntą valandą Aušros Vartų bažnyčioje išklausyti seimo atidarymo progą, šv. mišių.

Išaušo saulėtās ir giedras rytas. New Yorkas rytmetyj labai pailsęs savo judėjimu. Kas kita vakare. Prisistatom pamaldoms dar prieš laiką, taip kad randame vietinio klebonas atnašaujamas šv. mišias ir mūsų pirmoji malda palenkia klupščius šv. Komunjijos dvasiškam priėmimui. Prabėga Dievo Avinimo mintis pro vaizduotę ir šv. mišios savo baiga palaimino dalyvius.

Dešimtis minučių po aštuonių prasideda tylios, L. V. Centro Dvasios vado kun. St. Railos atnašaujamos šv. mišios. Maldininkų neperdaugėjusia. Bet ištikrųjų, gal ir sunku buvo atvykti laiku iš tokio Brooklyno arba New Jersey. Bet jau pati mintis, kad organizuoto jaunimo šv. mišios atnašaujamos už jų brolių ir sesių karo tarnyboje esančių intencijas, kelias pamaldumą prie Aukščiausiojo ir tų dalyvių, kurie čia pat susikaupimo valandėlei maldauja, kad sujungtos jų maldos pasiektų dangaus galybės malone ir laimingai gražintų ir vėl visus jaunuolius prie savųjų.

Reikia pastebėti L. Vyčių 12 kp., Aušros Vartų parapijoje, New Yorke, narių nuosirdumą. Tik užsibaigus rytinėms pamaldoms, tos kuopos pirmininkė p-lė St. Kaulis, užkviečia visus bažnytinėje salėje pusryčiams. Čia vėl maloni valandėlė su mielas seimo dalyviais.

Šeštadienį, rugs. 23 dienos 10 valandą ryte, jau skaitlingas būrys L. Vyčių organizacijos delegatų-čių pripildė Naujos Anglijos salę, Lexington viešbutij, Didžiame New York mieste.

(Bus daugiau)

Prieš įvykiant Amerikos Legiono seimui, ten prisūsta galybės rezoliucijų. Mrs. Verna Grimm, jau ant-rą čemodaną iškrausto rezoliucijų.

NEW BRITAIN, CONN.
Kardok
TAVERN
HARTFORD AVE., IR NORTH ST.
Geriausi alūs dideliais stiklais.
Patarnavimas malonus ir mandagus.
Visus nuosirdžiai kviečia
ANTANAS KARDOKAS, savininkas.

Kaliny Pasakoja

Visa eilė Amerikos, Anglijos ir kitų kraštų kat. laikraščių kartojo vieno Amerikos kalinio prisipažinimus. Manau, kad jie bus įdomūs ir mūsų skaitytojams. O štai ką mums tas žmonių pasmerkimas pasakoja apie savo apaštalavimą Sunkiųjų Darbų kalėjime:

Baisus šiurpas sukrėtė mane iki širdies gelmių, kai aš išgirdau užsiveriant užpakaly savęs girgždančius geležinius kalėjimo vartus. Priešais mane buvo šalta ateitis ir sąžinės kančios dėl praeities gyvenimo. Tai turės būti mano namai net dešimčiai metų!

Tuoju aš buvau perrengtas. Mano plaukai buvo nukirpti. Pagaliau mane nuvedė į kalėjimo raštinę.

— Protestantas ar katalikas? — paklausė šiurkštus valdininko balsas. Dėl šio klausimo mane užliejo didelis gėdos jausmas.

— Katalikas! — atsakiau aš, godžiai nusistverdama už to vilties spindulio, kurs skaisčiu spindėjimu skverbėsi į mano beviltišką nusiminimą.

Kalėjimo kiemas gužėjo ratu einančių, pilkai apsi-rengusių žmogystų. Bet greičiau tai buvo tiktai nusiminusių, be tikėjimo ir be vilties, žmonių griaučiai.

Čia niekas nekalbėjo apie religiją. Tylėjau ir aš. Tiktai paskutinę dieną prieš Velykas, paklausiau "Didžiojo Diko" ir daugelio kitų, kuriuos aš žinojau esant katalikais, ar jie rytoj nenorėtų išklausti šv. mišių drauge su manim. Dėl to aš susilaukiau tiktai šaltų nūstebusių žvilgsnių ir pasityčiojimų. Vienas jų net pradėjo juoktis iš manęs.

— Ar tau galvoj ne gerai pasidarė? Juk mišios tai tik vieni juokai. Ką gero jos tau duoda?

— Atsipeikėk! — barėsi Dikas. — Kurie galams tau ta krikščionybė?!

Aš nepajutau, kaip mano kumštis trenkė visu smarkumu į storą Diko smakrą. Prieš tai, kaip aš spėjau susivokti, dvi stiprios ran-

nos nutvėrė mane. Aš suuodžiau ir pajutau skonį kraujo, kuris tekėjo iš sumžeistos Diko burnos, sutepdamas mano lūpas. Tą pačią akimirką aš pajutau aštrų peilio dūrį savo nugaroj. Smulkūs, juodi taškeliai pradėjo šokinėti man prieš akis...

Kada aš atgavau sąmonę, pamačiau uniformuotus slaugytojus stovinčius aplinkui mano lovą.

— Jis atsigaua, ponai. Tučtuojau aš turiu išgauti vieną ar du klausimus. Jis neteko labai daug kraujo!..

— Kas jus supiaustė, Patai? — paklausė balsas, kuris man atrodė esąs už kelių mylių.

— Aš nežinau!.. — sušnabždėjau aš, nes aš neturėjau jokio noro išduoti tai, ką aš žinojau.

— Gydytojas sako, kad tu gali numirti. Papasakok bent mums, kas tai padarė, kad mes galėtume su tuo nieku atsiskaityti.

— Aš gi jums jau sakiau, kad nieko nežinau. Palikite mane ramybėje! — atsakiau ir vėl praradau sąmonę.

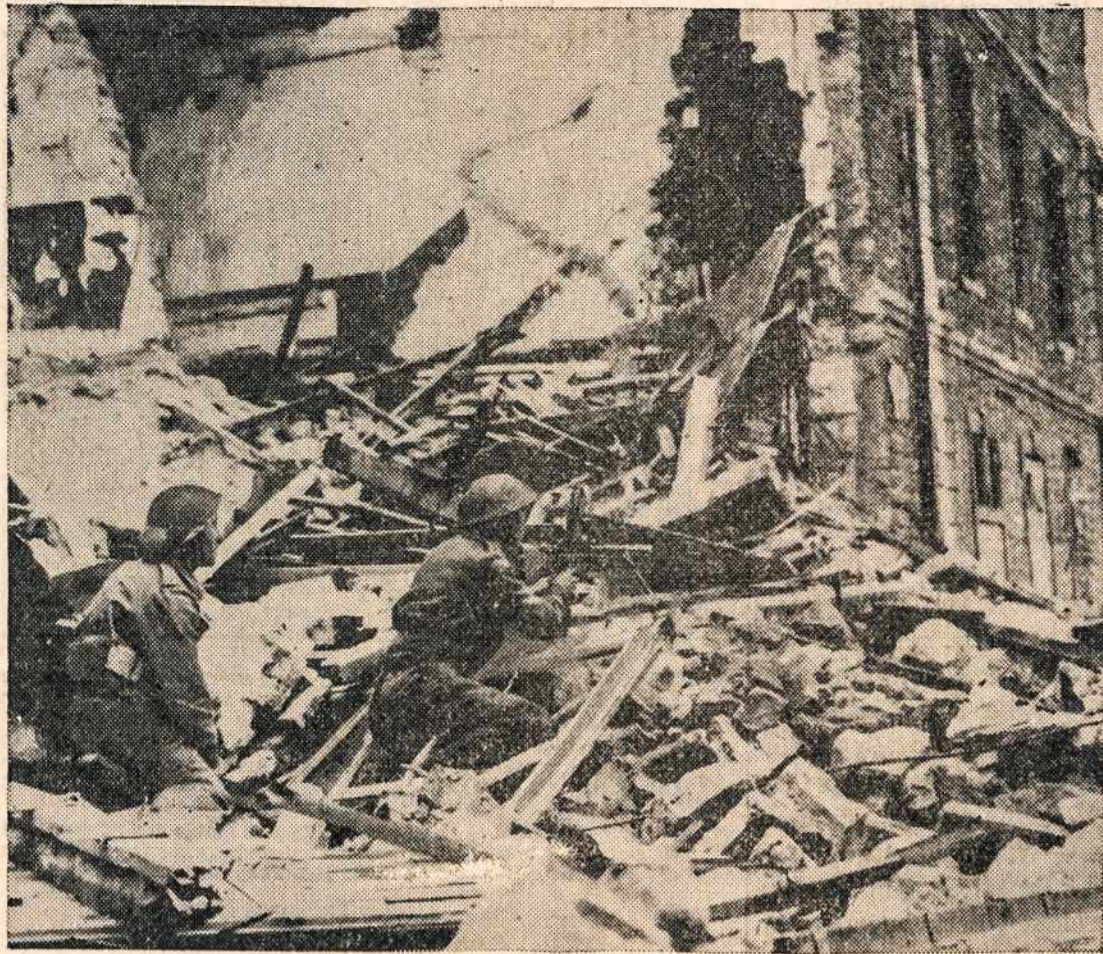
Tą naktį jie padarė man kraujo transfuziją. Didysis Dikas davė kraujo, o kiti draugai apvertė mane šokoladu, tabaku ir kitais prabangiškais dalykais.

Išsirašęs iš ligoninės, aš vėl grįžau prie savo senosios gaujos. Mano garbė nepaprastai pakilo. Aš buvau perėjęs bandymų ugnį. Draugų akyse aš dabar buvau virtęs beveik tikru didvyriu. Bet manęs tie draugai jau daugiau nebeviliojo.

Būdamas ligoninėje, aš daug galvojau. Betyrinėdamas savo sąžinę, aš įsitikinau, kad savo sielos gelmėse aš dar nebuvau visiškai sugedęs. Tik nedori draugai suardė mano gyvenimą.

Naktimis mane kankindavo baisūs praeities prisiminimai.

Tik dabar aš atsiminiau ir savo paskutinę išpažintį. Tai buvo jau prieš daugel metų. Tuomet aš gulėjau mirties patale. Parapijos kunigas davė man pasku-

Baigiant ištaškyti nacius iš Boulogne, griuvėsių krūvomis prisidengę su kulkosvaidžiais, Alijantų kariai pliekia priešus.

Saulutė Tekėjo

Saulutė tekėjo, lapeliai mirgėjo,
O du broliai brolužėliai
Žirgelius balnojo.

Žirgelius balnojo, su žirgais kalbėjo:
Oi, žirgeli, juodbėrėli,
Josim pas mergelę.

Per laukelį įjau, laukelis dundėjo,
Kai užkliudėm akmenėli,
Ugnelė žėrėjo.

O štai ir prijojom uošvelio dvarelį;
Nauji vartai užrakinti
Variniais rakteliais.

Oi, išeik, išeiki, uošveli tėveli,
Ir priimki mane jauną
Ir mano žirgelį.

Sėdžiu už skobnelių, žiūriu pro langelį,
Sniegti, lyja, rasa krinta
Ant mano žirgeliu.

tinį patepimą. Bet aš pasveikau, nors gydytojai man buvo išpranašavę mirtį. Tada man net nebuvė atėjusi mintis padėkoti Dievui už mano gyvybės išgelbėjimą. Tik dabar, aš supratau, koks nedėkingas aš pasirodžiau Dievui! Juk aš Jį savo gyvenimu apvyliu. Ir tylus vidaus balsas prikaišiojo man: "Kaip tu tai atitaisysi?"

— Dabar esu kalėjime ir čia nieko gero negaliu padaryti! — skundžiausi aš. Tik staiga prieš mano akis stėjo ilgas kryžiaus kelias, kuriuo ėjo Išganytojas. Juk ir Jis buvo kalėjime! Ir Jis buvo žiauriai pasmerkta. Tačiau ir kaliniu būdamas Jis atvertė Petrą, o ant kryžiaus kybodamas atidarė rojus vartus net didžiausiam piktadariui. Ir mane apėmė gėda dėl mano bailumo. Staiga man sugrįžo vaizdas, kai mano draugai atsisakė eiti drauge su manim į šv. mišias. Tada jau man buvo aišku, kaip ir aš savo kryžiaus kelyje galėčiau bent šiek tiek atsilyginti Dievui.

Grįžęs iš ligoninės pirmąjį sekmadienį aš pasakiau draugams, kad šandien aš neisiu pusryčiu.

— Kodėl ne? — paklausė jie nustebę. — Ar tu sergi, Patai?

— Ne, ne! Šandien ruošiuosi eiti išpažinties ir, jei tik kunigas leis, tai manau taip pat ir šv. Komunijos.

— Tu eisi išpažinties?... — Didysis Dikas griežtai pažvelgė į mane. Bet vėl susigriebęs tarė:

— Puiku, Patai!..

Išpažintim aš nuvaliau savo nuodėmingą širdį ir atgaila man buvo tik didžiausias džiaugsmas. Priėmęs šv. Komuniją, aš jaučiausi kupinas gaivinamosios jėgos ir laimės. Man rodė, lyg būčiau naujai atgimęs.

Po mišių aš nusiskubinau pas savo draugus, kad ir jiems galėčiau papasakoti apie savo laimę. Jie skeptiškai manęs išklaušė, bet dėl to neužsigavau.

Nors aš nuolat kentėjau skausmą dėl anksčiau sužeisto nugarkaulio, bet, pamiršdamas patį save, aš nutariau sekti šv. Jono Berchmano gyvenimu. Todėl pasiryžau kantriai kęsti draugų ydas, nieko neteisti; visados gerai galvoti apie visus, kentėti už kitus, džiaugtis dėl kitų pasisekimo, maloniai kalbėti su visais. Tiktai vieno dalyko aš vis dar negalėdavau pakęsti: kad kiti niekintų ir išjuoktų mano tikėjimą. Dėl to ne kartą man teko net ir susimušti.

Vieną dieną, po smarkių muštynių su kitu kaliniu, kurių metu man trūko lūpa, aš buvau pašauktas pas Kalėjimo Viršininką. Aš tikėjau būti nubausintas ir uždarytas į atskirą kamerą. Tada aš supratau fiziškų peštynių bevertiškumą ir tvirtai pasiryžau nuo šiol valdyti savo karštą būdą.

Bet vietoj viršininko aš pamačiau prieš save katalikų kunigą. Tai buvo kalėjimo kapelionas. Kunigas, nusišypsojęs dėl mano pastangų kaip nors paslėpti kraujuojančią lūpą, tarė man:

— Ar norėtumei būti mano sekretoriumi, Patrikai? — Gerai... gerai... tėve! — pratariau aš, nežinodamas nė ką besakyti dėl tokio nepaprasto pasiūlymo. Dabar aš supratau, kokią puikią progą dabar man duoda pats Dievas dirbti kalinių naudai! Tą naktį aš dėkojau Visagaliui ir švenč. Panelei, kad Jie taip rūpestingai globojo mane.

Kitą dieną šimtai vyrų sveikino mane! Didysis Dikas ir keletas kitų taip pat mane pasveikino. Bet buvo ir tokių, kurie man pavydėjo.

— O, šitaip!.. — Tai jau dabar tu turėsi kartu groti su kalėjimo viršininkais! — iškošė vienas pro dantis. Už tai jis gavo nuo Didžiojo Diko tokį smarkų smūgį, kad net išvirto.

Nuo šiol aš ryžausi dar daugiau apaštalauti tarp savo nelaimės draugų. Iš arti įsižiūrėdamas į jų gyvenimą, aš įsitikinau, kad 90% visų kalinių anksčiau neturėjo jokios religinės praktikos. Dėl to ir kalėjimai taip perpildyti, kad žmonijai trūksta religinio pagrindo! Kalėjimai neatbaido žmonių nuo blogų darbų. Juk nusikaltėliai čia grįžta net po 6—7 kartus. Tada aš supratau, jog tik religija tegali žmones pataisyti.

Daug mėnesių prabėgo nuo to laiko, kai aš patekau į kapeliono raštinę. Jo paragintas aš ėmiau aiškinti savo atsivertusiems draugams katekizmą. Per dešimt dienų tų klausytojų priaugo net iki dvidešimt žmonių. Po mėnesio mano vyrai jau buvo tiek paruošti, kad tolimesnį klasės vadovavimą jau galėjo perimti pats kapelionas.

Netrukus pastebėjau, kad daugelis kaiminių meksikiečių dalyvaudavo protestantų pamaldose, kurios kartais būdavo laikomos mūsų kalėjime. Mat, per šias pamaldas jie girėdavo savo gimtąją ispanų kalbą. Kaip tik tuo metu kažkuriame laikraštyje pasiskaiciau apie didelį pasisekimą vieno misijonieriaus, kuris duodavo misijas Amerikos kalėjimuose. Apie tai užsiminiau ir kun. Kapelionui. Deja, mano sveikata taip pašlijo, kad aš vėl patekau į kalėjimo ligoninę. Čia turėjau gana ilgai už-

trukti. Netikėtai mano ausis pasiekė nepaprastai linksma naujiena. Kalėjimo Kapelionas pasikvietė mano mirtinąjį vienuolį. Koks džiaugsmas! Nieko nelaukdamas pranešiau vienam savo draugui katalikui, kad jis ir visiems kaliniams paskelbtų apie misijonieriaus atvykimą. Tikėjau, kad viskas bus tvarkoje. Bet po kelių dienų atvykęs misijonierius, kartu su Kun. Kapelionu užėjo ir pas mane.

— Nedaug klausytojų tebuvo šiandien kalėjimo koplytėlėje! — skundėsi kapelionas. — Tėvas Misijonierius čia išbūs visą savaitę. Kaip gaila, kad tu pats negali jam padėti. Ar ilgai dar turėsi čia gulėti?

— Nežinau, kun. Kapelione! — atsakiau jam. Bet mano galvoje ėmė virti įvairiausi planai, kaip čia ištrūkus iš ligoninės.

Kitą rytą jau aš buvau savo draugų tarpe. Pirmiausiai nusiskubinau pas Didįjį Diką ir jam su didžiausiu įsitikinimu kalbėjau:

— Žiūrėk, drauguži! Tu mane jau seniai pažįsti. Tu žinai, kad aš neišduodu nė vieno savo draugo. Bet tu irgi turėjai pastebėti, kad aš nuoširdžiai vykdu savo religijos reikalavimus. Štai, dabar mūsų kalėjime duodamos misijos. Jos užtruks tik vieną savaitę. Ir

aš gerai žinau, jei tu ištarsi bent vieną žodelį, tai visi kaliniai tavęs tučtuojau paklausys. Man būtų labai malonu, jei ir tu pats ateitumei kokią vieną ar du kartus. Padėk man kaip nors sutvarkyti šį dalyką.

Galėjau pastebėti, kad jis buvo sumišęs dėl tokio netikėto mano pasiūlymo.

— Betgi klausyk, Dikai. Tavo parama man daug reikštų. Juk man būtų labai svarbu ir savo vietoje išsilaikyti. Tu žinai, kad aš visados tave laikiau savo draugu. Bet, gal būt, aš apsirikau!..

Tai taręs, jau ruošiausi eiti, kaip staiga plati Didžiojo Diko ranka šiurkščiai nutvėrė mane už pečių.

— Palauk, palauk! Aš to nepadaryčiau nė tikram broliui. Dėl tavęs aš ateisiu kartu su kitais į misijas, nors mus kai kas ir mėgintų pašiepti.

— Puiku, Dikai! Tai man labai malonu girdėti iš tavo pusės! — pasakiau aš jam, lyg jausdamas, tarytum, tikras stebuklas būtu įvykis prieš mano akis!

Per garsiakalbius pietų metu jau buvo pranešta, kad visi katalikai yra kviečiami susirinkti į koplyčią. (Bus daugiau)

"Teisybė kelia tautą, nuodėmė gi daro tautas nelaimingas".

(Patarl. 14, 34).

Naudingos Maldaknygės

- ANIAS SARGAS, juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, 288 puslapiai. Kaina \$1.50
- DANGAUS ZVAIGŽDUTE, juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, 288 pusl. Kaina \$1.50
- DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS—Kun. Pr. M. Juras. Juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, ant viršelio išpaustas lietuviško stiliaus auksinis kryžius, 787 pusl. Kaina \$3.50
- JĖZAU PAS MANE ATEIKI — Kun. K. Kirvelaitis. Juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, apvalūs kampai, 254 puslapiai. Kaina \$1.25
- MALDU RINKINELIS — Kun. J. B. Koncevičius. Balti celuloidiniai viršeliai. Knyga tinkama moterims ir mergaitėms. Kaina \$1.00
- MALDU ŠALTINIS — Kun. Pr. Juškaitis. Juodi odos apdarai, auksuoti apskritūs kraštai, didelės raidės, 432 pusl. Kaina \$2.50
- RAMYBĖS ŠALTINIS — Kun. Pr. M. Juras. Juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, lietuviško stiliaus auksinis kryžius ant viršelio, 544 pusl. Kaina \$2.75

Su užsakymais kreipkitės ---

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Ar Jvyksta Šiandien
Stebuklų?
Taip!

Tai sužinosi perskaitęs

Prof. Dr. Vyskupo Būčio garsią knygą:

ŠVENČ. P. MARIJOS
APSIREIŠKIMAI LIURDE

Šia knyga susidomėjo visi Amerikos Lietuviai.

Ją skaitykite ir netikintieji!

Liurdo knyga

Gausiai paveiksluota, gražiai kietais viršeliais įrišta, virš 500 puslapių.

KAINA — \$3.50

Kreipkitės su užsakymu:

DARBININKAS

366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

FATS TO FREE FRANCE

Esme of Paris, famous perfumer and author, has salvaged her kitchen fat since the war began. Now that France is being liberated and Germany hurled back, she is even more conscientious because she realizes that fats and oils are needed more than ever for munitions and medicines in the all out drive of our armies.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

Nenutrūkstanti Eilė Šv. Mišių Už Lietuvos Laisvę!

"Laisvės Mišių 'Lenciūgas' dar nenutrūko! Išteskime karštojo maldos už brangiąją Lietuvą!"

Maldos Apaštalinimo Centras
St. Robert's Hall
Pomfret Centre, Conn.

Spalių 17 — Šv. Jurgio par., Norwood, Mass.

Spalių 18 — Nesiliaujančios Pagalbos par., Cleveland, Ohio.

Spalių 19 — Aušros Vartų par., New York.

Spalių 20 — TT. Pranciškoniai, Greene, Maine.

Spalių 21 — Šv. Kazimiero par., Pittsburgh, Pa.

Spalių 22 — Šv. Jurgio par., Bridgeport, Conn.

Spalių 23 — Šv. Antano par., Cicero, Ill.

Spalių 24 — Šv. Kazimiero par., Montreal, Canada.

Spalių 25 — B. V. M. Užgimimo par., Vhicago, Illinois.

Spalių 26 — Šv. Vincento par., Girardville, Pa.

Spalių 27 — Šv. Kazimiero par., Los Angeles, California.

Spalių 28 — Šv. Kazimiero par., Los Angeles, California.

AMERICAN RED CROSS

Spalių 29 — Šv. Andriejaus par., Philadelphia, Pa.

Spalių 30 — Šv. Kazimiero par., Los Angeles, California.

Spalių 31 — Šv. Juozapo par., Philadelphia, Pa.

Lapkričio 1 — TT. Pasionistai, Brighton, Mass.

Lapkričio 2 — St. Robert's Hall, Pomfret, Conn.

Lapkričio 3 — Šv. Juozapo par., Philadelphia, Pa.

Lapkričio 4 — Šv. Kazimiero par., Los Angeles, Calif.

Lapkričio 5 — Šv. Juozapo par., Scranton, Pa.

Lapkričio 6 — Šv. Juozapo par., Philadelphia, Pa.

Lapkričio 7 — TT. Pasionistai, Brighton, Mass.

Lapkričio 8 — TT. Pasionistai, Brighton, Mass.

Lapkričio 9 — TT. Pasionistai, Brighton, Mass.

Lapkričio 10 — Šv. Kazimiero par., St. Clair, Pa.

Lapkričio 11 — St. Robert's Hall, Pomfret, Conn.

Lapkričio 12 — Toronto, Canada.

Lapkričio 13 — Šv. Kazimiero par., Philadelphia, Pa.

Lapkričio 14 — TT. Lasaletai, Hartford, Conn.

Lapkričio 15 — TT. Lasaletai, Hartford, Conn.

Lapkričio 16 — Šv. Petro parapijoj, Chicago, Illinois.

PHILADELPHIA, PA.

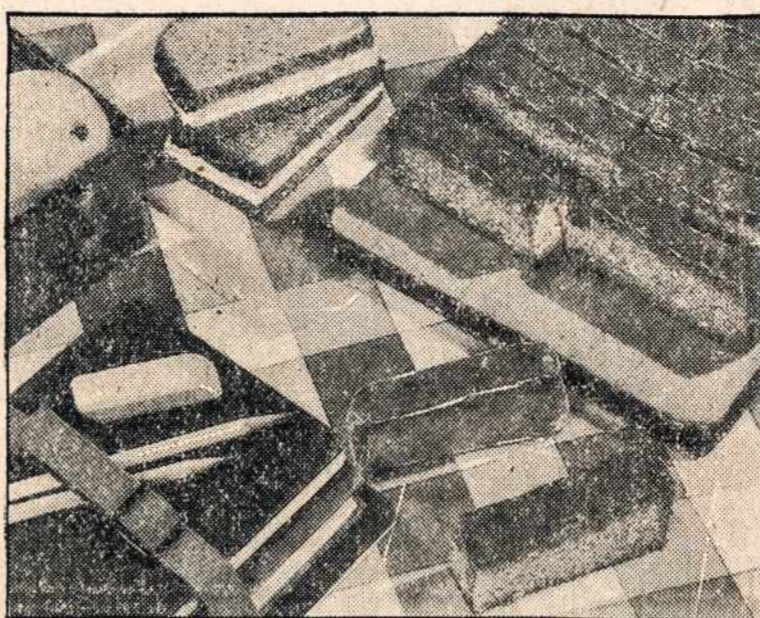
Veikėjų Svarbi Sveiga Ir Knyga: "Lituanica Entre Fuego Cruzado"

Philadelphijos Lietuvių Raudonojo Kryžiaus ir Karo Pergalės Komiteto nariai — delegatai draugijų, kaip ir pavieni veikėjai, pakvietus laisveliais sekretoriui p. Pranui Pukui, vakare, 26 rugsėjo, vadovaujant Juozui Kavaliauskui, buvo sušaukti į Lietuvių Muzikalę svetainę tikslu, kad apsvarščius labai svarbų dalyką, būtent: *United War Chest Vaju*.

Toje veikėjų sueigoje kunigas Stasys Raila man, brėžiančiam šiuos žodžius, malonėjo paduoti peržiūrėti ir 'lietuvišką' knygą ispanų kalboje, pavadinimą: "Lituanica Entre Fuego Cruzado". Veikalas puikus, gražus ir didelis — veik 500 puslapių. Jį parašė koks tai *Casimiro Verax*, ką verčiant į lietuvių kalbą, išėitų: *Kazys Tikrasis*; o redagavo — spaudai priruošė tūlas *Alberto Moly'as* ir yra išleistas Argentinoje, Buenos Aires'e. Tačiau nepažymėta kas tą taip gražią knygą išleido, ar kokia bizniška knygų leidykla, arba kokia lietuviškų tėvynainių bendrija; bet tiek to — tas ir ne yra jau taip labai svarbiu dalyku. Tos knygos popiera yra puiki; viršeliai, tiesa, minkšti, tačiau, ne tik kad gražūs, bet, kaip man regis, ir gan patvarūs, lietuvišku atvaizdu, tarp kurių teko užtikti a. a. Antano Smetonos, Aleksandro Stulginskio, Vyskupo Valančiaus, Daktaro Kudirkos ir daug, daug dar kitų atvaizdų.

Mano supratimu, kunigas Raila užsipelno didelio pagyrimo už tą, kad jis tą knygą malonėjo atnešti į veikėjų sueigą. Tiesa, tur būt nei vienas nemo-kėjo kaip reikia ispanų kalbos, bet... bet kiekvienas, pas ką

Commando Lunchbox Dessert

When it's time to raid the lunchbox, your energetic lunchboxers deserve Honey Oatmeal Bars, a lunchbox dessert worth the whole morning's chores! Full of what it takes to keep the steam up all afternoon, too-nutritious oatmeal, honey, eggs, and magic-mixing all-vegetable shortening. Wise mothers know that the mid-day lunchbox meal should give one-third the day's calories. Let these chewy, delicious cookie bars help you "up the calories" — be a prize dessert at the same time!

Honey Oatmeal Bars are packable, snackable for after-school, bedtime and anytime. Make up a batch today — they keep fresh and moist for several lunches during the week. P.S. They're sugar-saving, too.

Honey Oatmeal Bars

- 1/2 cup Spry
- 1 1/2 teaspoons salt
- 2 teaspoons vanilla
- 1/2 cup honey
- 1/2 cup sugar
- 1 egg, unbeaten
- 2/3 cup sifted flour
- 1/2 teaspoon baking powder
- 2 cups rolled oats
- 1/2 cup nuts, cut

Combine Spry, salt, vanilla, honey, sugar and egg and beat thoroughly. Add sifted flour and baking powder, blending well. Add oats and nuts and mix well. Bake in Spry-coated 8 x 8-inch pan in moderate oven (350° F.) 45 to 50 minutes. Cool and cut in bars. Makes 18.

Mano Įspūdžiai Iš L. Vyčių Seimo New Yorke

Šeštadienį, pačiame įmigime prieš rytą, netikėtai gaunu telegramą. Vyras užkvičia kuo veikliausiai atvažiuoti New Yorkan. Be abejonės, turi būti svarbus reikalas, pamaniau sau ir šokau ruoštis kelionėn. Porai valandų nepraslinkus jau sėdėjau traukinyj įbedusi akis į skambučių... ne stoka, galėjo ją įgyti ir padovanoti tokiam asmeniui, kuris ją paskaitės, ištikrųjų, reikale savo įtekingumu balsu užtarti Lietuvą. O padovanojimo reikale tokios Lietuvos reikalams naudingos knygos, tikiu, kun. Raila noriai ir patarpininkautų, nes jis pažįsta ir to veikalo autorių. Jeigu ne jis... tai pastarasis autorius gerai žino ir jam nurodytų kur reikia su tokiomis knygomis bombarduoti už laisvę mūsų brangiosios tėvynės, Lietuvos... Tą knygą: "Lituanica Entre Fuego Cruzado" reikia platinti tarpe tųjų didybių proto ir įtekmės, kurie kalba ar skaito ispanų kalba. Todėl čia prikeriu ir kunigo Railos adresą: 324 Wharton St., Philadelphia, Pa., tiems, kurie šios knygos pageidautų su juo sueiti arba susirašyti.

K. Vidikauskas.

BINGHAMPTON, N. Y.

Kuriam laikui buvo sugedę bažnyčios vargonai. Dėl šios priežasties mūsų choristai atostogavo. Dabar vėl visi grįžo ir gražiu giedojimu džiugina tikinčiuosius ir garbina Dievą.

Mūsų parapijos choristė p-lė Teresė Kalasinskaitė, paveikta skaudžių žinių, sunkiai susirgo nervų sužirimu. Jos sužieduotinis pirmiausias, o dabar jos brolis leitenantas Vladas abu pateko į vokiečių nelaisvę. Linkiu p-lei Teresei kuoveikliausia pasveikti.

Tik sugrįžęs iš Prancūzijos, merchant marinas Pranas Oreska porą savaitių atostogavo pas žmoną ir uošvius. Išvažiuojant jo draugai ir pažįstami surengė atsisveikinimui vakarienę. Dalyvavo virš šimto žmonių.

Praėjusį sekmadienį klebonas E. Krencėvičius, OMC., paskelbė, nukentėjusiems nuo karo šėlpti, rūbų vaju. Prašė visus kuo skaitlingiausiai prisidėti prie šio gailėstingo darbo. J. O.

praleikiančius vaizdus, o mintyse raggiaiu įvairiausių spėlioji-mus...

Stotyje metusi pirmą žvilgsnį į atėjusį manęs pasitikti savo vyrą supratau, kad jis turi man kokią nors malonų siurprizą. Netrukus viskas paaiškėjo. Suži- nojęs, kad jo laivas neišplauks ligi pirmadienio ryto, o tuo tarpu šeštadienį ir sekmadienį New Yorke įvyksta Lietuvos Vyčių konferencija, nieko nelaukdamas pasikviečia mane, kad turėčiau progos dar kartą su juo pasimatyti prieš išvyks- tant užjūrį ir praleisti valan- dėlę laiko lietuvių jaunuolių tarpe.

Truputį pailsėję ir persirengę nuvažiuovome į Lexington vieš- butį, kur nuo pat ryto konfera- vo L. Vyčiai. Angliškos salės prieškambarij mus sutiko pora nepažįstamų Vyčių, kurie, kaipo svečius, maloniai paprašė vidur ir nurodė sėdynes. Pirmiausia permečiau akimis susirinkusius ar nėra kartais pažįstamų. Prie prezidiumo stalo sesijai pirmi- ninkavo p. Juozas Bulevičius, mano vyro geras pažįstamas. Taip pat pirmoj eilėj pamačiau sėdint p. Igną Sakalą, "Vyties" redaktorių ir profesorių A. Vai- čiulaitį. Daugiau pažįstamų ne- simatė.

Mūsų nelaimė, gerokai pavė- lavom, nes sesija netrukus buvo baigta. Dar valandėlę pakalbė- ję su pažįstamais, gavom už- kvietimą, tą patį vakarą, atsi- lankyti į Vyčių šokius Brook- lyne, o sekmadienio rytą į Auš- ros Vartų bažnyčią, o po pietų vėlį Lexingtono viešbutį sesi- joms ir vakarienei. Užkvietimą maloniai priėmė, nes nėra nie- ko maļonesnio, kaip būti tų simpatišku jaunuolių tarpe.

Nors jaučiau kelionės nuovar- gį, tačiau į šokius nutariau va- žiuoti. Vakaras buvo labai sma- gus. Gražiai išpuošta salė, jau- nimo kaip skruzdelyne, gera lie- tuviška orkestra, jog ir mirda- mas turėtum vieną kitą pokultę apsisukti. Įdomiausia man bu- vo, kad labai daug girdėjau vai- kinus ir mergaites tarp savęs kalbant lietuviškai... Garbė už tai L. Vyčiams!

Sekmadienio rytą, Aušros Vartų parapijos bažnyčioj buvo atliakytos iškilmingos šv. mi- šios. Nepaprastai gražų pamok- šlą pasakė L. Vyčių dvasios va- das kun. S. Raila. Toliau sekė, momentui pritaikintos maldos,

ĮSIGYKITE VIENĄ ĮDOMIAU- SIŲ KNYGŲ -

"ŠVENČ. P. MARIJOS APSIREIŠKIMAI LIURDE"

Šia knygą parašė mok- lininkas profesorius Vys- kupas P. Būčys. Knyga tu- ri 510 puslapių, gausiai iliustruota, papuošta me- nišku melynų spalvos viršeliu su auksinėmis raidėmis užrašu. Ši knyga yra taini idomi, kad pradė- jus ją skaityti, negali nuo jos atsitraukti iki pabaig- si ją skaitęs iki galui.

Šioje knygoje labai aiš- kiai ir suprantamai Jo

Eksc. Vyskupas Būčys ap- rašo 18-ką Švč. P. Marijos apsireiškimų Bernadetai; daugelį įvykusių stebūklų- išgijimų. Šią knygą žmo- nišku skaitydamas gausa tikrą suraminimą ir sielos sustiprinimą.

Knygos kaina \$3.50. Su užsakymais kreipkitės:

"DARBININKAS",
366 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

Statement of The Ownership, Management, Circulation, etc. Required by The Acts of Congress of August 24, 1912, and March 3, 1939,

of Darbininkas published Semi-weekly at Boston, Mass. for October 1, 1944 State of Mass., County of Suffolk.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Anthony Peldzius, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Business Manager of the Darbininkas and that the follow- ing is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management etc., of the aforesaid publication for the time shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, em- bodied in section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, and business managers are: Publisher St. Jos' Lith. R. C. Ass'n of Labor, 366 Broad- way, So. Boston, Mass.; Editor A. P. Kneizys, 50 Cottage St. Norwood, Mass.; Business Manager, Anthony Peldzius, 366 W. Broadway, So. Bos- ton, Mass.

2. That the owners are: Saint Jos- eph's Lith. R. C. Ass'n of Labor, 366 Broadway, So. Boston, Mass.

Rev. J. Svagždyš, President, 20 Webster St., Montello, Mass.

A. P. Kneizys, Secretary, 50 Cot- tage St., Norwood, Mass.

Anna Stauris, Treasurer, 443 E. 7th St., So. Boston, Mass.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security hold- ers owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mort- gages or their securities are: Tautos Fondas, 2334 So. Oakley Ave., Chien- eo, Ill.

4. That the two paragraphs above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that said two paragraphs contain statements embra- cing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the com- pany as trustees, hold stock and se- curities in a capacity other than that of a bona fide owner; and that this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

Anthony Peldzius, Business Manager, sworn to and subscribed before me this 2nd day of October, 1944 John J. C. Grigalius, Notary Public. (My commission expires April 22, 1949).

Plaćiausiai Amerikoje Skaitomas

yra mėnesinis, religinis, paveiklusiuotas laikraštis

"Šv. Pranciškaus VĀRPELIS"

"VĀRPELIS" duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Aprašo Lietuvių kančias Lie- tuvoje. Taipina gražių aprašymų, pa- vyzdžių ir trumpų straipsnių.

Metams kainuoja tik \$2.00

Adresas:

Franciscan Fathers
Mount St. Francis
Greene, Maine

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ.

Pirmininkė — Eva Marksiene, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gallūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškiene, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — B. Cuniene, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1864-W
Izdininkė — Ona Staniliūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolu raštininkę

ŠV. JONO EV. BL. PASALPINIS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Svagždyš, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pl., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Izdininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zalkis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas tre- čią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėj 492 E. 7th St. So. Boston Mass.

Žodynas

"Darbininko" administracijai pavyko gauti iš Anglijos Lietuviškai-Angliškai ir Angliškai-Lietuvišką žodyną. Žody- nas turi 333 puslapius, stipriais auksais apdarais, kaina \$6.00. Užsakymus su money orderiu siųskite — "Darbinin- kas", 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Čia yra extra pasitenkinimo kiekviename stikle

PICKWICK

"ALE that is ALE"

TRADEMARK REGISTERED

BREWED BY HOFFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

VIETINĖS ŽINIOS

Masinis Lietuvių Mitingas Pavyko

Artimo Meilė Ir Pagalbos Ranka Broliams Lietuviams Visų Širdyse Prisiraišė Apie 200 Naujų Narių

Sekmadienį, spalį 1 d., š. m., 2.30 val. p. p., Municipal Building salėje, So. Bostone, įvyko Bostono Lietuvių Masinis Mitingas Bendros Lietuvių Šalpos Fondo reikalu. Tikslas šio susirinkimo buvo: išaiškinti visiems patriotingiems lietuviams apie suorganizuotą bendrą visų Amerikos lietuvių centralinį fon-

dą BALF ir organizavimą skyrių kolonijose, taipgi padarytas supažindinimas ir pranešimas, kad suorganizuota ir So. Bostone tos organizacijos skyrius, kurio pirmininku yra Dr. P. Jakmauh.

Masinis susirinkimas atidaromas Amerikos ir Lietuvos himnais ir čia prasideda dvasinis-patriotinis jausmas savo tėvų žemės sūnums ir dukroms užjausti jų dabartinėje karo naktinamoje padėtyje. Himnams vadovavo Gabijos choras su savo dirigentu p. Paura.

Pirmininkas Dr. P. Jakmauh savo paaiškinimo žodyje pabrėžė, kad suorganizuoto šioje kolonijoje BALF skyriaus registracijos numeris 17 ir skyrius jau turi ir kitą šaką — Moterų skyrių, kuris bendrai veiks su vyrais drabužių rinkime ir kitais bėgančiais darbais. Taipgi paaiškines šios organizacijos tikslą jis kvietė visus prisirašyti nariais sumokėdami \$2.00 metinės narystės, nes tos mūsų visų duoklės eina į bendrą centralinį fondą iš kurio mūsų šios organizacijos viršininkai gauna, biudžetu patvirtintas sumas, nukentėjusiems nuo karo lietuviams šelpti. Baigdamas savo įžangos žodį pakvietė kalbėti bėgančių klausimu Lietuvos Garbės Konsulą adv. A. Shallną. Kalbėtojas pabrėžė, kad šios organizacijos susiorganizavimas šelpti nukentėjusius nuo karo lietuvius kur jie bebūtų, yra tai didelis laimėjimas lietuvių netik šioje šalyje, bet ir visame pasaulyje. Taipgi detalai išaiškino reikšmę šio bendro fondo net ir kasdieniniame mūsų gyvenime, nes mūsų narystė duoklė jau oficialiai yra kredituojama net ir prie mūsų income apskaičiavimų, kaip labdarybės auka. Taip kad baigus kalbėtojų savo žodį visiems bu-

Massachusetts demokratai, dalyvavę Hannegan konferencijoj Biltmore viešbutyje. Stovi iš kairės į dešinę: Robert E. Hannegan, Chairman of the Democratic National Committee, John Cahill, Secretary of State Committee; William H. Burke, Jr., (seated), John McMorrow, Vice Chairman; Mrs. Margaret O'Riordan, National Committeewoman and Mrs. Charles W. Tillett, Assistant Chairman of the Democratic National Committee.

vo aišku ir šio susirinkimo tikslas. Iš eilės seka Tautinių Šokių programos numeris. Štai prasiiveria scenos durys ir drugelių linksmumu įskrenda jaunučiai lietuviukai, p. Onos Ivaškienės vadovybėje, ir žaidžia šokį — Kubilą. Sokis linksmutis ir turi gražių variantų, taip kad kelte kelia mintis už jūrių marių, bet kaip lūžis banga atsimuša, nes ten šiuo laiku panašių šokių jau nėra, tik mes čia jais turime laimės gerėtis. Antras to linksmučio būrio numeris — „Oi, varge... Tai liūdnei nuteikiąs vaizdelis, kuris vaizduoja dabartinę Lietuvos žmonių nuotaiką. Štai prasiiveržia nekalti balseliai — „Oi varge, varge... kada aš tave jaunas išvargsiu...“ Pakyla užlaužtos rankutės, jos vėl linksta žemyn ir ant jų pasvyra suvarginta galvelė... Tai lietuvis vaitoja, kai ji naciškad darbo stovykla slėgia, tai lietuvis liejamas ašaros, kai jis iš savo namų trejiamas į tolimą Sibirą... Ašaros neujučiomis apipilčia veidą ir širdies skausmas prikelia giliausią širdies giją ir mintyje šauki, Viešpatie kam leidi taip skaudžiai bausti tai nekaltą lietuvių... Juk lietuvis nei karo neskelbė, nei nieko neužpuolė kokia klasta, nei jis yra pasauliui pavojingas kaip toks užpuolikas... kam toji rykštė tokia baisi... Juk tai vyksta išnaikinimas taikingos tautos... Ir dar daugiau paplūsta ašaros, kaip prisimeni ir matai savo vaizduotėje ten gyvenančius — tėvelį, močiutę, brolių, sesutes, gimines ir kaimynus. Ir vėl ramines grįždamas mintimis, kad Dievas baudžia dešimtį už vieną. Ar net šimtus už vieną kitą nedorėlį. Tauta yra lyg laivas jūroje. Jeigu visa laivo įgula sąžiningai eina savo pareigas ir laivas yra visiškai saugus, bet jeigu toje įguloje atsiranda išdavikų, tai ir laivas bet kurią valandą gali būti ištiktas nelaimės. Taip ir su mūsų tauta, kuri irgi yra paliesta bolševikams pirsidavusių elementų, kurie nesigėdina rodytis žmonėms, su savo juodais darbais savo tautiečiams. Juk jie atsistoje prieš savo tėvą ir motiną, prieš savo brolių ir seserį, ir lošia Juodo Iskarijoto rolę, bet jie pamiršta tos rolės artimą, kur jį sąžinės balsas palydėjo...

Taipgi vyksta ir kiti tautinių šokių numeriai, kurie turi linksmą pobūdį, kaip tai žemaičių kadrilius — Jonkelis. Po tų gražių ir jaudinančių numerių publika siunčia entuziastingas ir nuosirdžiaus savo katutes. Čia reikia įvertinti nenulstamas p. Onos Ivaškienės darbas toje srityje, nors jos širdis dėl pasidarbavimo Lietuvai randa vietos ir kitose srityse. Štai skelbiama pertrauka ir laike pertraukos prirašinėjama nauji nariai. Jų prisirašė apie

200. Tai didelė pažanga, bet dar toli gražu yra daug lietuvių, kurie neturėjo progos čia atvykti ir beabejo jie prisirašys vėliau. Dainuoja Dr. J. Antanėlis ir p. Paura duetą. Jų gražios dainelės žadina meilę Lietuvos. Jiems gražiai akompanuoja p. Geisleritė.

Kalbą p. S. Mikelsonas ir savo kalboje ypatingai pabrėžia, kad visi lietuviai atkreipti dėmesį į belandžiojančius po lietuvių namus melu ir klasta prisidengusius neva lietuvius, kurie tikrumoje yra kvilingai ir renka aukas ir drabužius, kaip skelbia „Lietuvos žmonėms“, bet tikėnybėje — Rusijos žmonėms per Rusų Karo Šalpos Fondą. Kalbėrinkti Lietuvai aukų, sako p. Mikelsonas.

Kalbą p. S. Mikelsonas ir savo kalboje ypatingai pabrėžia, kad visi lietuviai atkreipti dėmesį į belandžiojančius po lietuvių namus melu ir klasta prisidengusius neva lietuvius, kurie tikrumoje yra kvilingai ir renka aukas ir drabužius, kaip skelbia „Lietuvos žmonėms“, bet tikėnybėje — Rusijos žmonėms per Rusų Karo Šalpos Fondą. Kalbėrinkti Lietuvai aukų, sako p. Mikelsonas.

Jam bekalbant pasigirdo balsas. Tai buvo balsas Iskarijotiškos sąžinės, žmogus būna paliestas teisingo žodžio jo klaidingame darbe ir jis tos sąžinės balso negalėdamas atlaikyti gyvuliu sustaigia...

Ponia K. Namaksienė, Bendro Šalpos Lietuvių Fondo Moterų skyriaus pirmininkė praneša, kad tuojaus po šio susirinkimo Strand salėje įvyks Šurum Burum, kurio pelnas bus skiriamas šio skyriaus veikimo išlaidoms padengti.

Dainuoja Gabijos choras. Kalbą adv. J. Cunys ir perstojo kun. Dr. A. Bružas kalbėti. Kun. Dr. A. Bružas, tik ką atvykęs į So. Bostoną, Sv. Petro lietuvių parapiją su misijomis, ir jis savo nuosirdžio kalboje pabrėžė, kad jo dvasinis darbas labai artimas su šios organizacijos labdarybės tikslais. Labdarybė, tai yra artimo meilės kilnus darbas ir štai visi čia susirinkusieji ir atėjo tos kilnios minties vedini, kad ištiesti pagalbos ir užuojautos ranką savo broliams ir sesėms lietuviams paliestiems šio baisiojo karo ir išklaidytiems po visą pasaulį, kur jie kenčia skurdą ir badą. Gerb. kalbėtojas pabrėžė, kad per kurį laiką apie Lietuvą buvo lyg užmiršta pasaulio vadų planuose kokis nors apie ją prisiminimas, bet paskutinieji keli mėnesiai jau Lietuvos vardą iškelia į didžiųjų spaudą ir štai, kad ir šio BALF skyriaus čia įsikūrimas liūdija, kad lietuviai yra įskaityti į pasaulio šalpos organizaciją, kas yra begalimai didelis laimėjimas. Jis reiškia savo ir visų var-

du nuosirdžiausią padėką tiems, kurie tą reikalą išrūpino ir laiku sutvarkė, kad ir mes turėtume progą savo darbu ir auka padėti saviškiams lietuviams, kur jie bebūtų.

Baigus šio susirinkimo programos eigą visi skirstėsi pilni džiaugsmingo nuosirdumo, kad galėjo savo nors kuklia duokle prisidėti prie labdaringo darbo savo broliams ir sesėms lietuviams. Rap.

ŽINUTĖS

Rugs. 25 d., tapo pakrikštytas Jurgis - Laurynas, Jurgio-Onos (Baltrušytės) Stankų, gyv. 12 Hesston Terrace.

Spalį 2 d., 7:30 val. vakare, Sv. Petro par. bažnyčioje, vienuolis kun. dr. A. Bružas, M. S., pradėjo moterų - merginų misijų savaitę. Tėvas daktaras misijonierius sako pamokslus, vakarais 7:30 val., ir rytais 9 val. Generalė misijų išpažintis klausoma ketvirtadienį rytą, 4 v. pp. ir 7:30 val. vak.

Spalį 3 d., 4 val. p. p., prasidės vaikų misijos. Raginami ir didesnieji bernaičiai, mergaitės susirinkti į misijas.

Antrą savaitę bus laikomos misijos dėl vyrų ir vaikų; trečią, dėl tų, kurie nemoka lietuviškai.

Per spalį mėnesį, katalikas žmogus, atlikęs išpažintį ir priėmęs šv. Komuniją, atkalbėdamas vieną dalį Rožančiaus, bažnyčioje, prie švenč. Sakramento, gali gauti visuotinius atleidus.

Rugs. 28 d., mirė, metus sirgusi, miesto ligoninėje, Marijona Belekevičienė - Bell (Likaitė), gyv. 743 Cambridge St., Brighton. Amerikoje gimusi ir augusi. Paliko vyrą kareivį Vladą, motiną, tris brolius ir seserį. Tapo palaidota spalį 1 d., 9 v. r., iš Sv. Petro par. bažnyčios, Sv. Benedikto kapuose.

Spalį 1 d., tapo pakrikštyta Veronika B. Juozo - Onos (Ambrozaitės) Janavičių, gyv. 14 Parker Terrace, Dorchester; taip pat, Geraldas - Justinas,

Zigmo - Onos (Balėtinaitės) Bareikių, gyv. Ruskindale Rd., Mattapan, Mass.

Tą dieną apšvedė Jonas Nartavičius su Aniele Lugaite, gyv. 301 D St., S. Boston, Mass.

Spalį 4 d., 9 v. r. įvyks metinės gėdulingos pamaldos už kareivį Julijų Klepecką.

Jei kas norėtų auginti lietuvių mergaitę, penkių metų amžiaus, ir jos broliuką, dviejų metų amžiaus, malonėkite tuojau pranešti "Darbininko" ofise. Valsitybė mokės už vaikų auginimą.

LANKĖSI

Pereitą savaitę lankėsi p-lė M. Janauskaitė iš Brockton, Mass. Atsilankymo proga nupirko Liurdo knyga. P-lė Janauskaitė yra ilgametė "Darbininko" skaitytoja.

Pentadienį lankėsi LDS Centro valdybos narys Vladas Paulauskas, kuris turi savo maisto krautuvę 575 Lawrence St., Lowell, Mass. P-nas Paulauskas atsilankymo proga nupirko kun. Juro maldaknygę Ramybės Šaltinis ir kalendoriaus fondu aukojo \$2.50.

Tą dieną lankėsi A. Vaisiškis iš Cambridge, Mass. P-nas Vaisiškis yra buvęs LDS Centro išdininkas.

Šurum-Burum

Sekmadienį, spalį 1 d., š. m., nuo penktos valandos po pietų prasidėjo Šurum-Burum pramogėlė. Tai po masinio mitingo tolimesnė BALF skyriaus narių draugiškumo parengimėlis. Ten atvyko daugybė patriotingų lietuvių senesniųjų ir jaunimo. Pasištinę skaniais šeiminių pagamintais valgiais, jie dar ir treptelėjo ir sudainavo vieną kitą lietuvišką dainelę. Reikia tikrai džiaugtis šeiminių taip rūpestingų darbų, kurios per trumpą laiką tiek daug galėjo pagaminti, kad visiems užteko. Šeiminkėms vadovavo BALF moterų skyriaus pirmininkė ponia K. Namaksienė. Jai pagelbėjo ponios — Švilienė, Kropiebnė, Tumavičienė, Bendzevičienė, Bratėnienė, Zokienė, Mockienė, Kirmelevičienė, Keslerienė, Pra-

Tamsoje Spindintis Kryžius

"Darbininko" administracijoje galite gauti labai įdomų, riešuto medžio, 12-kos colių ant sienos pakabinamą kryželį, kuris dienos metu absorbavęs — pritraukęs saulės spindulių nakties metu juos iš savės išleidžia — jais apšviečia.

Tamsoje labai aiškiai matyti puikiai apšviestas mėlynais borsieriais kryželio pakraščius, o pati Kristaus mūkelė balta. Patartina kiekvienuose namuose šį puikų kryželį įsigyti. Su persiuntimu kaina \$2.00. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

naitienė, Stravinskienė, taipgi panelės Bačkauskaitė, Miliauskaitė Kesleritė; vyrai — J. Petrauskas, J. Kumpa, S. Grigavičius ir dar keli. Reikia tarti rengėjų vardu nuosirdus padėkos žodis ir p. Tautvaišai, šios salės savininkui, kuris neėmė jokio atlyginimo už salę, kadangi visas pelnas skiriamas šalpos fondo skyriaus bėgančioms išlaidoms, tai yra dirbant dėl nuo karo nukentėjusių lietuvių. Ačiū ir tiems, kurie teikėsi dalyvauti tame broliškame parengimėly. Narys.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graboriai ir Balsamuotojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 2590
Sūnau gyvenamoji vieta —
838 Dorchester Ave.
Tel. COLUMBIA 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermenims Dykal
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas diena ir naktį
Koplyčia šermenims dykal
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių Direktorius
Patarnavimas Dieną ir Naktį
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinai dėl visokių reikalų

DAKTARAI
Tel. TROWbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPSYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampus Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

IVAIRŪS SKELBIMAI
ISSIRENDAVOJA antrame aukšte 6 kambarių šviesus flatas. Visi įrengimai, balta sinka ir drabužiams mazgoti bath-tubs. Renda tik \$23 mėnesiui. Atsišaukite tuojau, 174 W. 8th St., So. Bostone. Raktus gausite apačioje. (2-6-10)

PARSIDUODA boarding house 18 kambarių su visais baldais ir kitais įrengimais. Puikios įeigos. Parsiduoda iš prieštasties ligos. Kaina labai prieinama. Atsišaukite: 10 Grant St., Framingham, Mass. (29-3-6)

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
414 W. Broadway
South Boston, Mass.
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Pristatome Alų ir Toniką
Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:
BORIS BEVERAGE CO.
J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

SOU 4645
CASPER'S BEAUTY SALONE
Yra Didelis Pasirinkimas Dėl PERMANENT WAVE Ir Plaukams Spalvų
Tomorrow's Wave... TODAY!
Puošniame CASPER'S BEAUTY SALONE yra įrengtos tam tikros booths dėl plaukų dažymo. Spalvos taip yra sutaisomos, kad tik tamsa ir tamstos plaukų taisytoja težinas, kad jūsų plaukai dažyti ir kur natūrali plaukų spalva baigiasi ir kur Rousx dažų spalva prasideda. Kaina \$3.00; Permanent Wave \$5.00 iki \$25.00.
OPEN THURS. EVENINGS
With or without appointments
Casper's Beauty Salon
738 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

Rožančiai
"Darbininko" administracijoje galite gauti sekamų rožančių:
Puikus baltas, sidabrinis \$8.00
Juodas stiprus \$1.25
Rusvas stipriai padarytas \$1.20
Gražus baltas, tinkamas moterims ir merg.... \$1.50
Užsakymus siųskite:
DARBININKAS
366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Užsakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.
Kainos prieinamos.
Myopia Club Beverage Co.
Grafton Ave., Islington Mass.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra
SOUTH BOSTON CAFE
VINCAS BALUKONIS, Savininkas
Pagamina gerus lietuvišku pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.
258 West Broadway, South Boston, Mass.

LITERATŪROS SKYRIUS

Veda — Antanas Vaičiulaitis

NAUJAS POSŪKIS
LITERATŪROJ

Ligi spaudos atgavimo lietuvių literatūroje daugiausia reikėsi tautinio patriotizmo gaida, ir jos žymiausias atstovas buvo Maironis, kvėpės tėvynės meilę ir savo poezijos galia užbūręs tautiečius, sužadines juos, kad ieškotų šviesesnių dienų savo šaliai.

1905 metų revoliucija Lietuvai atnešė daugiau pilietinių laisvių ir naujų idėjų. Tos idėjos plito ne tik socialinėje ir tautinėje dirvoje, bet ir literatūroje. Naujai rašytojai kartai jau neužteko to kelio, kuriuo ėjo didysis Maironis. Visi tie naujieji apysakininkai, dramaturgai ir poetai buvo apimti gimtojo krašto meilės, bet jie tą savo meilę norėjo išreikšti kitokia forma ir naujais jausmais.

Naujenybių didžiausias skelbėjas mūsų literatūroje buvo Juozas A. Herbačiauskis (gimęs 1876 m.). „Erškėčių Vainike“ jis davė nemaža originalių minčių, kurių ne viena dar ir šiandien yra aktuali ir teisinga. Daugelio akyse J. A. Herbačiauskis yra įsigijęs savotiško erefiko, triukšmadario ir keistuolio garbę. Vienok jis buvo tas vyras, kuris plačiausiai ir giliausiai yra išryškines naujos literatūros dvasią bemaž prieš keturiasdešimt metų.

Kitoks buvo Vydūnas (gimęs 1868 m.) Jis lietuvių literatūrai atnešė simbolizmą, kuris tada buvo labai populiarus visoje Europoje. Nors simbolizmas atėjo iš svetur ir mūsų šali, bet Vydūnas jam suteikė lietuvišką turinį savo dramose: jose žymūs mūsų rašytojas iškelia ir srenčia lietuvių tautos likimo problemas ir savo mintims geriausią pagrindą randa senųjų lietuvių pažiūrose. Vydūnas ir stengėsi tą senovinę lietuvių tautos dvasią perduoti šių laikų žmonėms.

Atsirado literatūroje sąjūdis, kuris ir turinį ir formą norėjo pasigauti iš lietuvių tradicijos ir jų meno. Mūsų ano laikotarpio rašytojai pastebėjo, kad lietuvių dainos, pasakos ir padavimai gali būti neišsamiama versmė kūrybai. Jau kai kurie senesni mūsų autoriai buvo priartėję tai liaudies poezijos nuo-

taikai. Čia užteks paminėti Antaną Vienažindį, kurio ne viena daina yra tiesiog neatskiriama nuo liaudies posmų.

Jaunos kartos rašytojai sąmoningai panaudojo liaudies kūrybos turtą savo raštuose. Kun. A. Sabaliauskas jau pereito amžiaus gale nagrinėjo liaudies dainą viename savo straipsnyje. Jonas Jonilažilius bandė pritaikyti liaudies dainų stilių savo poezijoje. Bet tai buvo tik pirmi žingsniai ir dar ne visai ryškūs bandymai. Visu platumu mūsų tautosaka įsiveržė į individualinę literatūrą tik po 1905 metų. Tautosakos neišsenkamas šaltinis rašytojams skelbė J. A. Herbačiauskis, beieškodamas tautos dvasios. Jos melodijas nagrinėjo genialusis muzikas ir dailininkas M. K. Čiurlionis. Liaudies kryžius ir kopytėles pradėjo piešti menininkai.

Tačiau vyras, kuris su didžiausiu sėkmingumu priderino tautosakos formą individualinei kūrybai, buvo Vincas Krėvė Mickevičius. Toj tautosakoj jis sau rado kelerio peno. Viena, jis iš senų padavimų sukūrė Šarūno asmenį, paversdamas jį gyva ir galinga būtybe žinomoj to paties vardo dramoj. Antara, Vincas Krėvė „Dainavos šalies senų žmonių padavimuose“ labai gražiai ir vykusiai panaudojo tautosakos, ypač dainų stilių. Niekas kitas liaudies poezijos taip stipriai nepritaikė savo individualiniam menui, kaip Vincas Krėvė, ir retas kas taip gražiai dainavo apie mūsų protėvių garbę ir žygius, kaip jisai. Šiuo brožu ir Krėvė buvo didelis patriotas, tik jau toks skirtingas savo raštuose nuo Maironio.

Būdamas vienas iš didžiausių lietuvių literatūros šulų, Vincas Krėvė kiekvienam literatūros mėgėjui suteikia daug progų jo kūrybą nagrinėti ir vertinti daugeliu atžvilgių, nes jis yra įdomus, gilus ir įvairus autorius. Apie jo „Dainavos šalies senų žmonių padavimus“ yra parašytas ne vienas straipsnis. Bet čia mes galime ir paties Vinco Krėvės nuomonių pasiklausti; netikėtai mums po ranka

Kaip Buvo Parašyta Populiariausia Lietuvių Knyga

V. Krėvė apie savo „Dainavos šalies senų žmonių padavimus“

Vincas Krėvė — žinomiausias ir mėgstamiausias iš gyvųjų Lietuvos rašytojų. Visa eilė jo kūrinių jau seniai virto mūsų literatūros papuošalu, o V. Krėvė nebe nuo šiandien visų laikomas literatūros klasiku. Tačiau tai nėra klasikais iš skaičiaus tų, kurie visų gerbiami, bet maža kieno skaitomi. V. Krėvės raštai išleidžiami vis naujais leidimais, ir juos skaito plačiausi mūsų visuomenės sluoksniai.

Jo raštai įtraukti į mokyklų programas, jais auklėjasi tūkstančiai mūsų jaunuomenės. Be galo originaliai ir talentingai atkurta Lietuvos senovė ir nesenų laikų liaudies gyvenimas, aukščiausia mūsų literatūroje stiliaus kultūra, perkėlimas į literatūrą ir išryškimas to grožio, kuris slypi mūsų žmonių sukurtaj tautosakoj, — visa tai V. Krėvės raštus daro tikromis mūsų literatūros brangenybėmis.

Visų populiariausia V. Krėvės knyga, ypačiai jaunuomenės tarpe, — jo „Dainavos šalies senų žmonių padavimai“. Iš viso, tur būt, sunku būtų pas mus rasti skaityti mokantį žmogų, kuris šios knygos kada nors nebūt skaitęs ir ja gėrėjęsis. Pirmas šios knygos leidimas buvo išspausdintas 1913 metais Vilniuje, M. Kulesnių laikų pavadinimas, pradėtas vartoti, matyt, karą „Spaudos Fondas“ išleido jau ketvirtą jos leidimą.

Štai čia ir paties Vinco Krėvės žodžiai apie savo veikalą.

— Įdomu, kaip Jums kilo idėja parašyti savo taip išgarsėjusią knygą?

— Būdamas dar Kijevo universitete studentas, — pradeda gerb rašytojas, — su prof. E. Volteriu dvi vasaras turėjau progos gerokai pakeliauti po Dainavos kraštą. Mužu tada apkeiliavome jį nuo Seinų ligi Valkininkų. Prof. E. Volteris, Petrapilio Mokslų Akademijos komandiruotas, rinko ir plokštelėse užrašinėjo mūsų pasakas ir dainas. Gaila, kad tos plokštelės kažkur žuvo. Tuo metu aš taip pat užrašiau daug tautosakos, kuri jau nepriklausomoje Liet-

pateko vienas jo pasikalbėjimas, iš 1940 m. gegužės mėnesio. Čia jis pasakoja apie savo garsiąją knygą, sukurtą iš liaudies meno turtų ir savo šalies meilės ir garbės.

A. Vaičiulaitis

Vincas Krėvė

tuvoje buvo paskelbta ir sudarė mano „Dzūkų liaudies dainas“, „Sparnuočius liaudies padavimuose“, „Aitvarą liaudies padavimuose“ ir „Dzūkų poriniges“. Klausant mūsų senutėlių dainų ir pasakojimų, kuriuose tiek daug nuoširdumo ir tų malonių žodžių, man ir kilo idėja kaikiuriuos padavimu perduoti tikromis mūsų literatūrinę formą.

— Malonėkite paaiškinti, iš kur paimtas pats žodis „Dainava“, įdėtas Jūsų knygos antraštėje ir taip plačiai prigijęs.

— Dainava — senas Dzūkų krašto pavadinimas. Jį jau galima rasti senosiose kronikose, tačiau ir dabar žmonės jį tebevartoja apie Merkinę, Marcinoną, Vareną, Seinus. Dzūkai — vėlesnių laikų pavadinimas, pradėtas vartoti, matyt, kitų vietų žmonių, norint pajaukti ne jų tarpe kalbančius žmones. Atsimenu, jei dainaviečius kas

anksčiau pavadindavo dzūkiais, — jie išsižeisdavo. Tikrasis Dzūkų krašto vardas — Dainava.

— Gal malonėtumėte pasakoti, kuriomis aplinkybėmis savo padavimus rašėte?

— Išskiriant „Kunigaikštį Kunotą“ ir „Seną pasaką apie narsųjį kunigaikštį Margirį“, kurie yra mano parašyti žymiai vėliau, jau gyvenant Kaune, kitus padavimus rašiau gyvenamas Kaukaze, Baku mieste. „Gilšė“ mano buvo parašyta jau anksčiau Kijeve. Baku mieste man nuo 1909 m. rudens teko mokytojauti realinėje mokykloje, dėstant rusų kalbą ir literatūrą. Turėdamas tada gan geras sąlygas, aš ir ėmiausi darbo laisvu nuo pareigų metu. Į restoranus vaikščioti nemėgau, taip pat kortomis nelošiau, todėl laiko buvo užtektingai.

Knygą rašiau apie dvejetą metų. Reikia pastebėti, kad tiek studijuodamas Baku mieste, lietuvių beveik nesutikdavau, tačiau kiekvieną vasarą atostogų metu lankydavau Vilniuje ir gimtajame Subartonių kaime, kur kiekviename žingsnyje dar skambėjo senoji mūsų daina ir padavimai.

— Ar „Dainavos šalies padavimai“ buvo pirmasis Jūsų kūrinys?

— Jau anksčiau, būdamas antro kurso studentas, buvau lietuviškai parašęs „Bobulės vergus“ — iš pradžių dzūkų tarpe. Tai buvo, berods, apie 1905

— 1906 metus. Tada net buvome sugalvoję leisti dzūkiškai laikraštį ir apie tai paskelbėme Seinų „Šaltinyje“. Tai išgirdęs, dr. J. Basanavičius pasipiktino ir ėmė mus atkalbinėti „nėskaldyti Lietuvos“, o rašyti bendrine kalba. Mano „Šarūnas“ irgi parašytas anksčiau už „Dainavos šalies padavimus“ — jį aš pradėjau rašyti dar studentautadams Kijeve. Apie 1909 m. „Šarūnas“ buvo pradėtas spausdinti Vilniuje, „Vilties“ laikraestyje.

— Įdomu, kiek Jūsų sukurti padavimai nutolo nuo tų, kuriuos girdėjote iš liaudies lūpų?

— Suprantama, jie nutolo gerokai. Liaudies padavimai paprastai būdavo gana primityvūs. Sakysim, „Milžinkapiui“ parašyti impulsą davė mano girdėtas paprastus padavimas apie vieną kalną. Buvo pasakojama, kad tame kalne gulį milžinas, žuves kovoję su priešais, ir tiek. Visą siužetą, aišku, sugalvojau aš pats. „Užkeiktai mergai“ parašyti davė mintį akmuo, gulįs Jociūnų kaimo laukuose, Liškiavos parapijoje.

— Mūsų liaudies padavimai neduoda platesnio senovės Lietuvos gyvenimo vaizdo. Gal malonėsite paaiškinti, kuo Jūs rėmėtės, konstruodamas senosios Lietuvos vaizdą savo „Padavimuose“?

— Dar studentaudamas Kijeve, aš labai kruopščiai pradėjau studijuoti veikalus, liečiančius Lietuvos senovę. Tų žinių man pirmiausia reikėjo, rašant „Šarūną“ (jį pradėjau anksčiau už „Dainavos šalies padavimus“). Senosios Lietuvos vaizdą man padėjo susikurti Seinochos, Prochaskos, Haleckio istoriniai veikalai, „Scriptores rerum prussicarum“, be to, Strijkovskio kronika ir Narbuto Lietuvos istorija. Daugybę reikalingų mano studijoms knygų pristatydavo man prof. E. Volteris iš Petrapilio Imperatoriškosios bibliotekos ir iš viso nurodinėjo, kur jų galėčiau gauti. Ypačiai dar daug man šiuo atžvilgiu davė Rimuotoji Rygos kronika ir Narbuto Lietuvos istorija, kurią buvau gavęs iš A. Jakšto Dambrauskio. Visą šią medžiagą aš studijavau, svarbiausia, norėdamas susidaryti bendrą senovinės Lietuvos psichologinį vaizdą.

— Kaune vėliau parašytojo „Kunigaikščio Kunoto“ siužetas mano paimtas iš kronikų, — pasakoja toliau V. Krėvė, — Kunotas — jotvingių kunigaikštis, tų pačių jotvingių, kurie, kai kurių istorikų nuomone, buvę per karus išžudyti, o prof. K. Būgos nuomone — jie buvę ne kas kitas, kaip pietiniai dzūkai, kurių religinis centras, anot to paties Būgos, buvęs apie Daugų ežerą. Ten yra ir mano minimas Rakalnio kalnas. Prie to ežero, kaip sako kronikos, Jogaila tarėdavęsis su svetimų kraštų pasiuntiniais. Parašyti „Margirį“ kilo man mintis, kartą su dail. P. Galaune aplankius Pūnioje esantį Margirio kalną. Vietiniai žmonės to kalno nevadina kitaip, kaip tik Margirio kalnu, ir neaišku, iš kur

Saulutė Nusileido

Saulutė nusileido, mėnulis užtekėjo, Liūdna, graži mergelė pro langelį žiūrėjo.

Ko sėdi už stalelio, ko rymai ant rankelių? Ko neini į darželį laistyt žalių rūtelė?

Nei man rūtelės skinti, nei vainikėlis pinti — Man dieną naktį rūpi, kaip be bernėlio būti.

Aplaistyk rūtytėles, nušluostyk ašarėles, Parjos tavo bernelis iš tolimos šalelės...

Leiskit Į Tėvynę

Leiskit į tėvynę, leiskit pas savus, Ten pradžiugs krūtinė, atgaivins jausmus.

Pirm negu aušrelė skaisti užtekės, Ten mano dainelė linksmi suskambės.

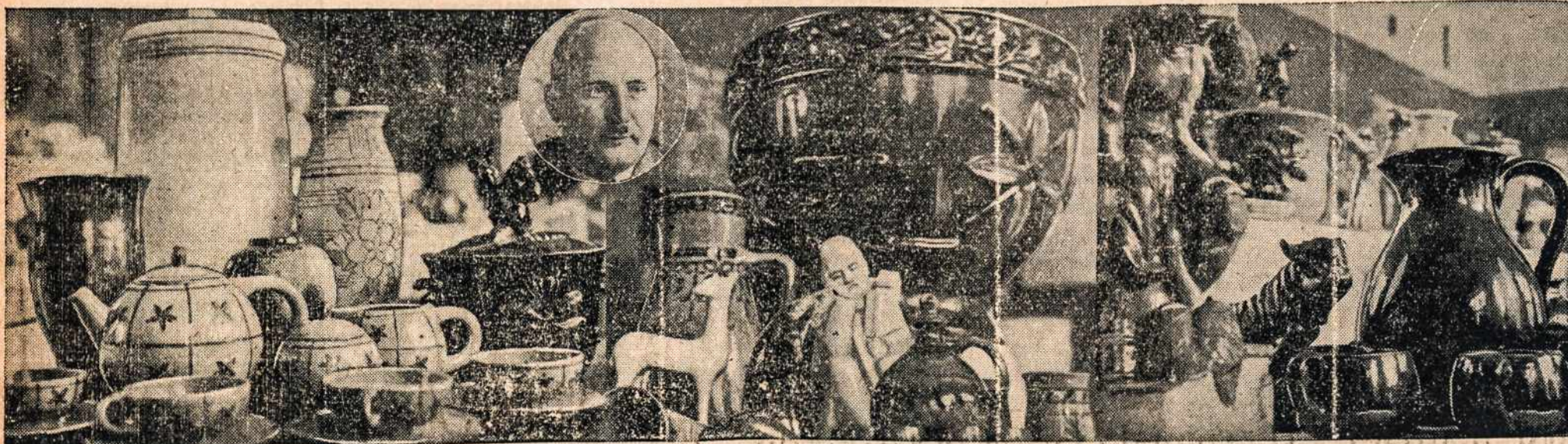
Kai medžių ūžimas giedančiam pritars, Šventas įkvėpimas dainą man sutvers.

Čia jausmai man žūva, kalinė širdis, Leiskit į Lietuvą, akys ten nušvis.

Svetima padangė nemaloni, ne... Tėviškėlę brangią vis regiu sapne.

Nemuną dabina puikesni žiedai, Širdį ten ramina meilesni jausmai.

Gudavičius

Vėliausiai Lietuvos nepriklausomybės laikais, jau Lietuvoje buvo plačiai pasklidusi keramika. Šitas vaizdas parodo kaikiuriuos vienetus. Tai puikios vazos, puodukai, ašočiai ir tt. Jų dalis buvo ir Pasaulyne parodoje New Yorke šiam karui prasidedant.

pas mus atsiradęs kai kur vartojamas Margis.

— Koks buvo, rašant „Dainavos padavimus“, Jūsų svarbiausias uždavinys?

— Gal būt, jau berašant, man atėjo į galvą mintis parodyti, koki didvyriai buvo senovės lietuviai, sukelti mūsų tautiečiams pasididžiavimą jais. Rusų kronikos senovės lietuvius vadina „chrobraja Litva“ (narsieji lietuviai). Man kaip tik rūpėjo parodyti savo tautiečiams tą jų „chrobrostį“ ir duoti su-
prasti, kad gėdintis save laikyti lietuviams, kaip tai daugelis tada darydavo, nėra reikalo, o, priešingai, tuo reikia didžiulius.

— Ką galėtumėte pasakyti apie savo darbo metodą, rašant „Dainavos šalies padavimus“?

— Seniai rašiau, sunku beprisiminti. Galiu pasakyti tik tiek, kad aš visada rašau labai pamažu ir daug perdirbinėju. Kiekvienas leidimas išsina kiek pataisytas. Mat, kada rašiau savo padavimus pirmą kartą, neturėjau lietuviškų knygų, iš kurių būčiau galėjęs mokyti lietuvių kalbos. Vienintelis mano šaltinis šiuo atžvilgiu buvo gyvoji žmonių kalba, tačiau joje buvo pirmiškai nemaža slavizmas, o savų žodžių, kuriais juos būtų buvę galima pakeisti, nebuvo. Todėl tolimesniuose leidimuose teko kalbą kiek apšvarinti.

— Gal atsimentate, kuriomis aplinkybėmis buvo išleistas pirmasis Jūsų knygos leidimas?

— Išleidau jį savo pinigais, kiek atsimenu, apie 1500 egzempliorių. Suprantama, jokių honorarų už tą leidimą iš niekur negavau. Išspausdinta knyga buvo sukurta Zavads-
kio ir Šlapelio knygynuose Vilniuje. Tolimesnių leidimų kiek atsimenu, buvo spausdinama po 3000 egz.

— Leiskite dar paklausti, kurį padavimą Jūs pats laikote geriausiu?

— Man pačiam geriausiai patinka padavimas apie Margirį. Jis mano rašytas paskiausiai ir man atrodo geriausiai pavykęs. Anksčiau rašytuose padavimuose aš pats matau tam tikro sentimentalumo, kuris, galimas daiktas, pareina nuo daugybės mažiųjų ir malonių žodžių.

— Ar negalėtumėte nurodyti pasaulinės literatūros kūrinių, kurie Jums būtų davę impulso panaudoti padavimuose kaip tik liaudies kūrybos elementus ir formą?

— Manau, kad vienintelis „Dainavos šalies senų žmonių padavimų“ šaltinis yra mano girdėtieji žmonių padavimai ir iš viso liaudies kūryba, neskaitytant, žinoma, to, kuo aš pasinaudojau iš aukščiausių nurodytų istorinių veikalų.

— Dar vienas klausimas. Iš kur jūsų imti „Padavimų“ veikėjų vardai?

— Daugumas jų imta iš mano gimtosios apylinkės tikrų žmonių pavardžių, taip pat, kaip ir „Šarūne“. Mano apylinkė buvo stulenkintų pavardžių — paimdamas savo veikėjų pavadinimą, aš jas atlietuviavau. Tu būdu, pav. iš „Kirklevskii“ išėjo „Kirklys“.